Journal of Social Sciences of Mus Alparslan University

anemon

Derginin ana sayfası: http://dergipark.gov.tr/anemon

Araştırma Makalesi ● Research Article

Evaluation of Studies on Cultural Humility in Terms of Various Parameters

Onur Güleryüz*, Gökmen Güneş**, Bahadır Kılcan***

Abstract: With globalisation, the interaction between cultures has gained momentum, bringing to the forefront the desire to understand other cultures and appreciate diversity. The concept of cultural humility, which emerged in medicine and health sciences, is characterised by individuals critically filtering their beliefs about the culture of the person they interact with and taking a more open stance towards understanding different cultures. Over the years, cultural humility studies have also been adopted in the social and human sciences. In this context, in the present study, a bibliometric analysis of cultural humility publications in social sciences and educational research categories in the Web of Science and Scopus databases was carried out to summarise the trends in the developing literature. The data collected within the scope of the research were analysed using the R Studio tool. According to the research results, cultural humility studies have increased in recent years. It was determined that the most productive countries on this subject are the USA, Canada, and Australia, and the countries most open to co-operation with researchers in foreign countries are the USA and Australia. In addition, the journal with the highest number of publications on the subject is 'Social Work Education', and the most cited publication is the article titled 'From Mastery to Accountability: Cultural Humility as an Alternative to Cultural Competence' written by Marcie Fisher-Borne, Jessie Montana Cain, and Suzanne L. Martin. It is thought that the results obtained from the research will help researchers who want to examine the issue of cultural humility by providing a perspective.

Keywords: Cultural Humility, Education, Map Analysis, R-Studio

Kültürel Tevazuya Yönelik Çalışmaların Çeşitli Parametreler Açısından Değerlendirilmesi

Öz: Küreselleşme ile birlikte kültürler arasındaki etkileşim ivme kazanmış ve bu durum öteki kültürlerin anlaşılmasına ve çeşitliliğin takdir edilmesine yönelik arzuları ön plana çıkarmıştır. Tıp ve sağlık bilimleri alanında ortaya çıkan kültürel tevazu kavramı bireylerin etkileşimde bulunduğu kişinin kültürüne yönelik inançlarını eleştirel bir süzgeçten geçirmesi ve farklı kültürleri anlamaya yönelik daha açık bir duruş sergilemesi ile karakterize edilmektedir. Yıllar içerisinde kültürel tevazu çalışmaları sosyal ve beşeri bilimlerde de benimsenmiştir. Bu doğrultuda mevcut çalışmada gelişen literatürdeki eğilimleri özetlemek amacıyla Web of Science ve Scopus veri tabanlarında sosyal bilimler ve eğitim araştırmaları kategorilerindeki kültürel tevazu yayınlarının bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında toplanan veriler R studio aracı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre kültürel tevazu konusundaki çalışmaların son yıllarda artış eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. Bu konuda en üretken ülkelerin ABD, Kanada ve Avustralya; yabancı ülkelerdeki araştırmacılarla iş birliğine en açık ülkelerin ise ABD ve Avustralya olduğu belirlenmiştir. Ayrıca konuyla ilgili en fazla yayın yapılan dergi "Social Work Education", en çok atıf alan yayın ise Marcie Fisher-

* Dr., Bağımsız Araştırmacı
ORCID: 0000-0002-7771-156X phdonur@gmail.com
** Dr., MEB Anamur Ortaokulu
ORCID: 0000-0001-8112-8062 gokmengunes40@gmail.com
*** Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bölümü
ORCID: 0000-0003-0646-1804 bahadir@gazi.edu.tr

Cite as/ Atıf: Güleryüz, O., Güneş, G. & Kılcan, B. (2025). Evaluation of studies on cultural humility in terms of various parameters. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *13*(3), 1654-1686.
http://dx.doi.org/10.18506/anemon.1688871
Received/Geliş: 01 May/Mayıs 2025
Accepted/Kabul: 00 Aug/Ağustos 2025
Published/Yayın: 30 Dec/Aralık 2025

e-ISSN: 2149-4622. © 2013-2025 Muş Alparslan Üniversitesi. TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark ev sahipliğinde.

Borne, Jessie Montana Cain ve Suzanne L. Martin tarafından yazılan "From Mastery to Accountability: Cultural Humility as an Alternative to Cultural Competence" başlıklı makaledir. Araştırmadan elde edilen sonuçların kültürel tevazu konusunu incelemek isteyen araştırmacılara perspektif sunarak yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Tevazu, Eğitim, Harita Analizi, R-Stüdyo

Introduction

In the twenty-first century, advances in transportation technologies and the proliferation of social media and similar communication technologies have paved the way for intense interactions between cultures. The process of globalization has increased the likelihood of individuals encountering people from different cultures, making intercultural relations a significant research topic across many disciplines. Researchers generally strive to build these relationships on a platform that values difference and diversity and to prevent ethnocentric and intolerant attitudes.

Cultural humility research can be cited among these efforts. Cultural humility research can be cited among these efforts. Hook and colleagues (2013) define cultural humility as "respecting the cultural backgrounds and experiences of others, not feeling superior to them, and having an interpersonal stance that is other-oriented rather than self-focused." According to Foronda (2020), cultural humility refers to "recognizing diversity and power imbalances among individuals, groups, or communities, as well as being open-minded, self-aware, egoless, flexible, respectful, and supportive, and exhibiting actions that focus on both self and other." Definitions of cultural humility in the literature generally highlight that: "a) it is a value or virtue that shapes one's lifelong worldview and way of being rather than a level to be achieved, b) it emphasizes one's cultural self-awareness and control of prejudices, and c) respect is positioned as an important component in intercultural interaction" (Mosher et al., 2017).

The concept of cultural humility originated in the medical and health sciences. In the United States, where racial and ethnic diversity is high, research documenting health disparities between dominant groups and historically marginalized disadvantaged groups has led to the need for training in this area for healthcare professionals and the emergence of culturally specific practices (Fisher-Borne et al., 2015). Consequently, cultural competence programs have been integrated into healthcare professional curricula to improve the quality of healthcare services provided to disadvantaged groups. Such programs assume that knowledge of a culture will facilitate understanding that culture and provide culturally sensitive care (Hughes et al., 2020). In their pioneering article, Tervalon and Murray-Garcia (1998) called on program developers to prepare healthcare professionals to provide more effective and respectful care to diverse groups in the United States and recommended cultural humility as a substitute for the goal of achieving cultural competence in existing curricula. The authors explained the core components of cultural humility as: "a) self-evaluation and self-criticism, b) resolving power imbalances in patient-physician interactions, c) developing mutually beneficial partnerships with individuals and groups," and noted that a lifelong commitment to these actions is required (Tervalon & Murray-Garcia, 1998).

Both cultural competence and cultural humility aim to reduce inequalities, but their approaches differ. Cultural competence models emphasize the acquisition of knowledge and skills, while cultural humility argues that the source of inequality lies not in a lack of knowledge but in healthcare professionals' self-awareness and attitudes toward patients (Fisher-Borne et al., 2015; Tervalon & Murray-Garcia, 1998). In this regard, cultural humility is conceptualized more as an attitude, value, or way of being (Mosher et al., 2017). Since culture is a complex structure that varies over time, it is quite difficult to be culturally competent. Therefore, individuals must be encouraged to evaluate their own beliefs and learn about others (Barnes & Slaton, 2020). On the other hand, various views criticizing cultural humility have also been put forward. For example, Danso (2016) argues that cultural humility in the field of social work does not provide superiority over cultural competence and does not add more value than cultural competence. According to the author, rather than rejecting potentially effective

theoretical and practical tools that have existed for a long time, it would be more productive to adapt them in light of current developments.

Despite these criticisms, cultural humility has an expanding research base in the literature, and various studies have been conducted on the subject, including literature reviews (Mosher et al., 2017), scale development (Foronda et al., 2021; Hook et al., 2013), theory development (Foronda, 2020), and educational program design (Chang et al., 2012; Farrely et al., 2022). While these studies are largely in the fields of medicine, nursing, social work, and psychology, more recently, research on cultural humility has also been conducted, particularly in the field of educational sciences. Studies in the field of educational sciences have mostly focused on how to develop the cultural humility of pre-service teachers (Brown et al., 2016; Cervantes & Clark, 2019; Dolloff, 2020; Haynes-Mendez & Engelsmeier, 2020; Lund & Lee, 2015; Tinkler & Tinkler, 2016; Vesely et al., 2017).

Numerous studies in the literature examine the benefits of cultural humility. A study by Juarez and colleagues (2006) found that family medicine residents who received training in a diversity curriculum based on cultural humility were more attentive to patients' perspectives and social contexts and were more likely to include patients in the decision-making process. Research in psychology and psychiatry has identified that clients' perception of their therapists' cultural humility is associated with positive therapy outcomes (Hook et al., 2013; Owen et al., 2014; Owen et al., 2016). These studies have shown that clients who perceive their therapists' cultural humility to be higher are more likely to develop a strong working alliance and report greater improvement in therapy. A study by Hook and colleagues (2016) identified a relationship between institutional cultural humility and perceptions of hospital safety and suggested that it may help improve hospital safety culture. Furthermore, the importance of cultural humility has been highlighted in the field of social psychology. A study by Captari and colleagues (2019) found that cultural humility was associated with more positive attitudes toward Syrian refugees. A study by Milani and Rullo (2020) found that cultural humility was negatively associated with prejudice and dehumanization toward immigrants. Another study found that cultural humility was associated with a decrease in negative contact with Muslims (Rullo et al., 2022).

Despite its various benefits, research on cultural humility in the Turkish literature is quite limited. Relevant studies include reviews addressing cultural humility in the health field (Bekar, 2024), examining healthcare workers' views on cultural humility (Kaya & Bekar, 2024), adapting a cultural humility scale developed abroad into Turkish (Kuşci & Oğuz Duran, 2022), and how cultural humility education can be provided to social studies teacher candidates (Güleryüz, 2025). In this regard, it is observed that the literature is in its developmental stage, and there is a need for studies that will help guide researchers. No bibliometric study on cultural humility has been found in the domestic and international literature. Based on this, this research was conducted to provide a starting point for researchers interested in the subject, to help discover important trends in the literature, and to guide the design of new studies.

Objective

The current study aims to perform a bibliometric analysis of publications on cultural humility in the social sciences and education research categories in the Web of Science and Scopus databases. To this end, answers were sought to the following research questions:

1. What is the distribution of articles published on cultural humility by year?
2. Which researchers are most interested in cultural humility?
3. Which countries are most productive in terms of cultural humility?
4. Which articles on cultural humility receive the most citations?
5. Which journals publish the most articles on cultural humility?
6. What are the most frequently used keywords in articles on cultural humility?

7. What are the trends in articles on cultural humility?

Method

In this study, a bibliometric analysis was conducted on articles related to cultural humility. In scientific research, trends in scientific output can be revealed through various statistical analyses as the literature on a topic expands and diversifies. Bibliometric analysis, one of these techniques, involves comprehensive statistics that explore published research on a topic within the framework of various parameters researchers require, such as research production graphs by year, influential authors, institutions or countries, authors' collaboration and citation networks, and current trends in the subject area (Aria & Cuccurullo, 2017; McBurney & Novak, 2002). Bibliometric studies map the structure and conceptual development of a research field, enabling the structuring of subsequent studies (Diodato & Gellatly, 1994). Bibliometric studies assist researchers in tracking academic literature, discovering connections between publications and authors, identifying general perspectives and gaps in the field, exploring new research topics, and generating ideas and research problems (Donthu et al., 2021; Mejia et al., 2021). In line with this, in the present study, articles containing the concept of cultural humility in the WoS and Scopus databases were analyzed using bibliometric analysis.

Data Collection Process

Bibliometric analyses typically involve examining data sets consisting of a sufficient number of different types of publications (articles, books, conference papers, etc.) on a specific topic (Ellegaard & Wallin, 2015). The process of creating the data set for this study is presented in Figure 1.

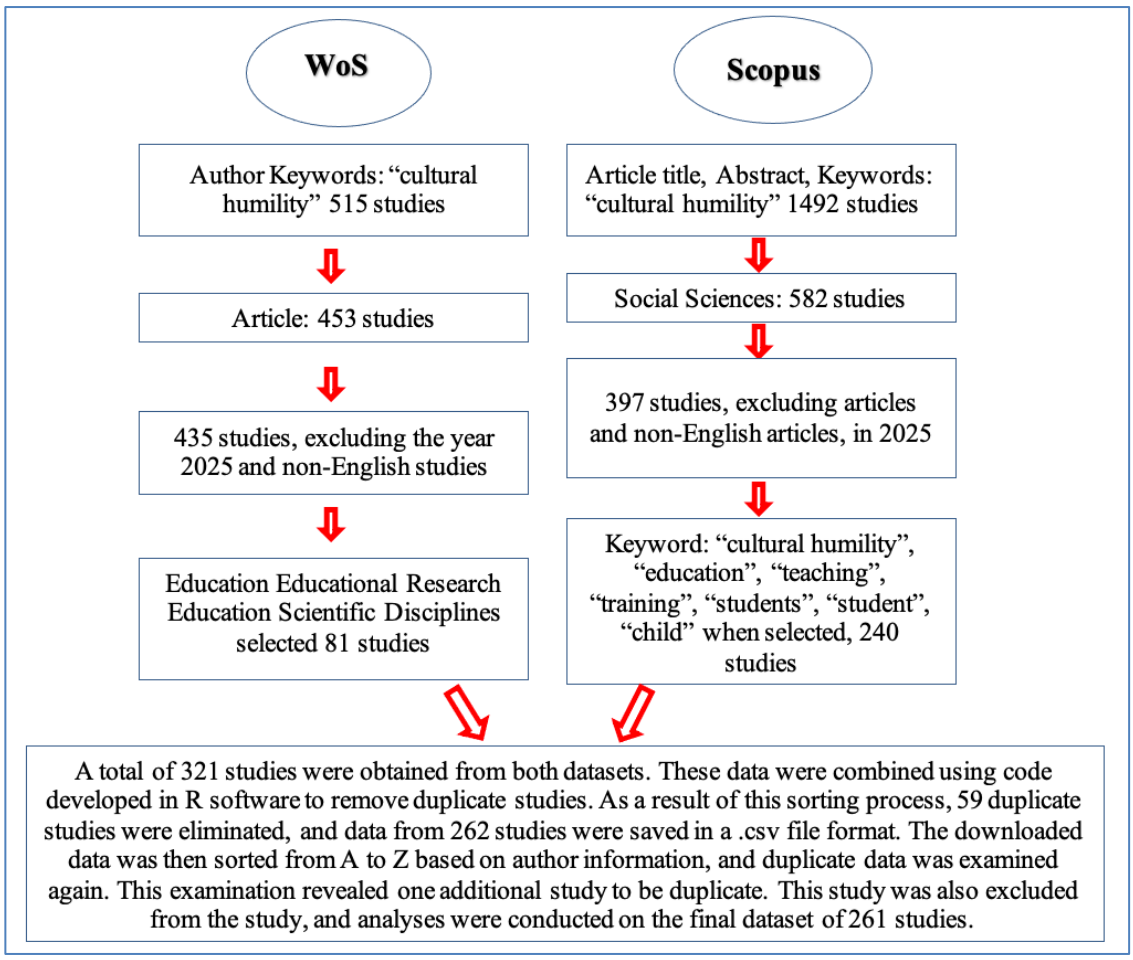

Figure 1. Creating the Data Set

Data Analysis

Data obtained from both databases were analyzed using R-Studio, a program compatible with the R statistical program's infrastructure. R is an open-source programming language that offers users a variety of options for conducting analyses. The program's open-source nature allows for continuous updates. Users of the program can utilize packages made available to researchers at https://cran.r-project.org/. In the current study, data were analyzed using one of the available packages: the bibliometrix package, developed in collaboration with Massimo Aria and Corrado Cuccurullo from the University of Naples Federico II. The "bibliometrix" package was added to R-Studio, and the "BibTeX" file, downloaded from WoS and Scopus and combined using code developed in R, was added to this interface. After the addition process, the quantitative data and graphs provided by the Bibliometrix package were interpreted using analysis types such as "productivity graph by year, the most relevant researchers on the topic, countries, the openness of countries and responsible researchers to international collaboration, trends in the literature on the topic, and keyword analysis." In the final stage, the main points of the articles on cultural humility were identified.

Findings

In this section, basic information obtained from articles on cultural humility is presented.

Table 1. General Information

Timespan	2009-2024
Documents	261
Authors	888
Authors of single-authored documents	53
Article	253
Article; book chapter	4
Article; early access	4

Examining Table 1 reveals that articles on cultural humility in the social sciences and educational sciences categories of the WoS and Scopus databases first began in 2009. In both databases, a total of 261 articles (4 articles; book chapters + 4 articles; early access) have been published using the keyword cultural humility. Over a 15-year period, a total of 888 different authors have conducted studies on cultural humility. According to the data in Table 1, it is observed that some of the authors (f=53) conducted their research as sole authors.

Figure 2 presents a graph of the scientific output related to articles on cultural humility in the WoS and Scopus databases.

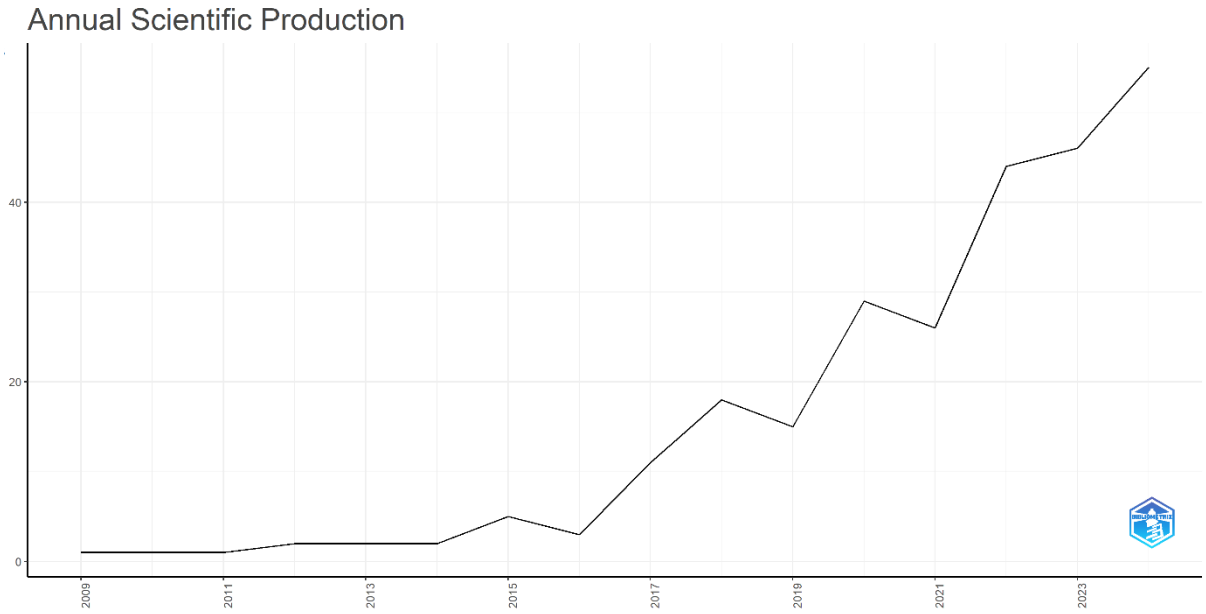

Figure 2. Annual Article Production

When examining Figure 2, it is understood that research on cultural humility in the social sciences and education sciences categories in the WoS and Scopus databases first began in 2009. When examining article studies produced in different time periods, it is seen that a generally static line was followed until 2016, with a maximum of 1 article produced per year, but a continuous increase has occurred since 2016, and 55 articles were produced in 2024. This finding reveals that the topic of cultural humility has gained value, especially since 2016, and has become popular among scientists.

Figure 3 presents the top 10 researchers interested in the topic of cultural humility in the social sciences and educational sciences categories in the WoS and Scopus databases and the number of articles produced by these researchers.

Figure 3. Most Relevant Authors

As seen in Figure 3, Amy J. Anderson and Eunjung Lee are the most relevant authors on the topic of cultural humility, with four articles. The other authors in the top ten follow, each with three articles.

The publication start years and citation explosion values of researchers interested in cultural humility are presented in Figure 4.

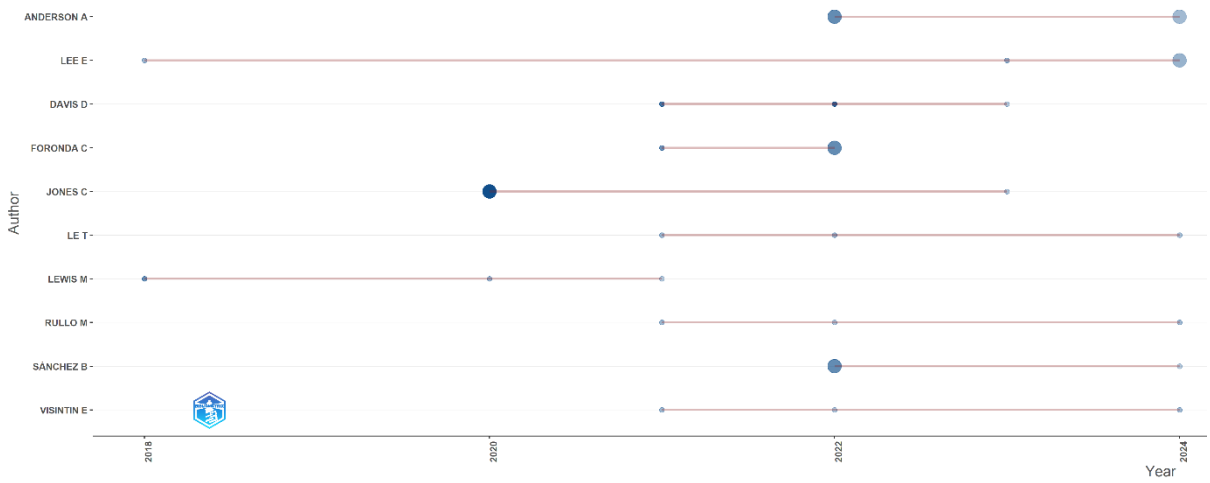

Figure 4. Authors' Outputs Over Time

According to the information presented in Figure 4, Anderson A., who shares the first place in the number of articles, wrote his first article on cultural humility, limited to WoS and Scopus, in 2012. On the other hand, Lee E., who shares the first place with Anderson A., published his first article on the subject in 2018. Over time, the author can be seen as a writer among the top ten authors interested in the subject, consistently producing articles on cultural humility. Anderson A., one of the authors who shares the first place, published one of his studies, "Cultural Humility Training for Mentors: Lessons Learned and Implications of Youth Programs," in the "Journal of Youth Development" in 2022 (Anderson et al., 2022). The other study is “A Pilot Evaluation of a Social Justice and Race Equity Training for Volunteer

Mentors," which Anderson A. and Sánchez B. published in the American Journal of Community Psychology (Anderson & Sánchez, 2022). The other first author, Lee E., conducted the study in 2018 with Kealy D. The study was published in the Clinical Social Work Journal and is titled "Developing a Working Model of Cross-Cultural Supervision: A Competence- and Alliance-Based Framework" (Lee & Kealy, 2018). Furthermore, the size of the dots in the figure above is related to the number of articles, while the darkness provides a clue about the citation value of the article. Based on this, it is known that Anderson A. is the researcher who publishes the most articles per year. However, the study titled "The Interconnectedness Between Cultural Humility and Broaching in Clinical Supervision: Working from the Multicultural Orientation Framework" (Jones & Branco, 2020) written by Jones, C. and Branco, S. F. and the study titled "Supervisor Cultural Humility Predicts Intentional Nondisclosure by Post-Master's Counselors" (Cook et al., 2020) written by Jones, C. and Cook, R. M. and Welfare, L. E. can be considered as interesting publications in the field.

Figure 5 presents the scientific production map of articles on cultural humility by country in the WoS and Scopus databases.

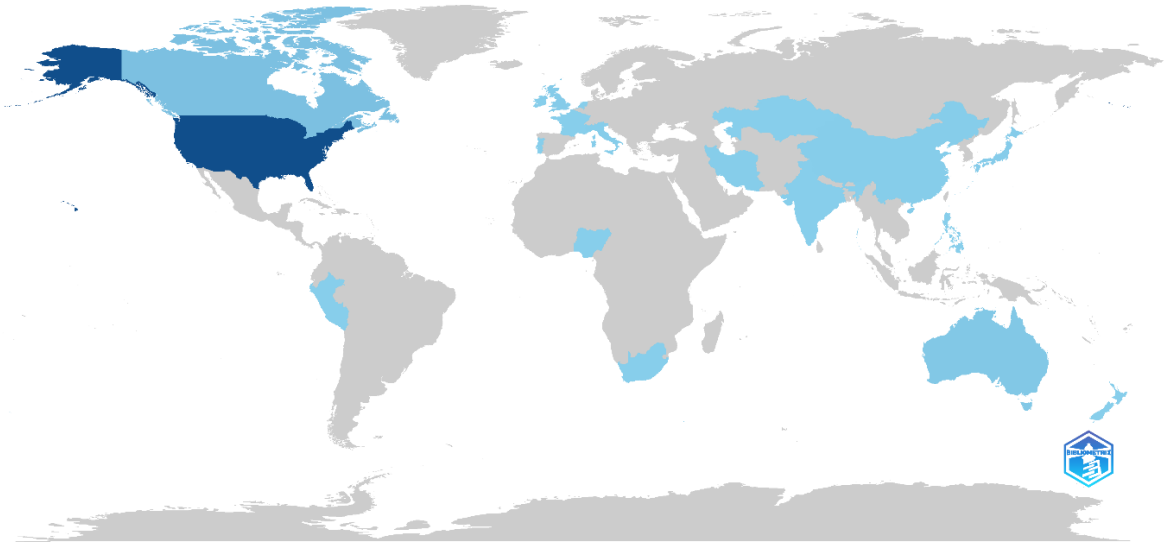

Figure 5. Scientific Production of Countries

The gray color in Figure 5 indicates that no articles related to cultural humility have been produced in the WoS and Scopus databases. The light blue countries indicate that articles have been produced on cultural humility, while the dark blue countries indicate that scientific articles on cultural humility have been produced more than in other countries. Accordingly, the top 10 countries with the highest number of articles on cultural humility are the USA (f=369), Canada (f=39), Australia (f=18), the United Kingdom (f=8), Japan (f=5), Iran (f=4), China (f=3), Italy (f=3), New Zealand (f=2), and Nigeria (f=2). This indicates that the countries listed above are more interested in the topic of cultural humility than other countries.

Table 2 presents findings on which countries conducted the most referenced studies on cultural humility.

Table 2. Countries with the Most Citations

Country	Total Citations	Average Article Citation
USA	2528	13,40

Canada	272	17,00
Australia	177	14,80
South Africa	58	58,00
Georgia	44	22,00
Holland	12	6,00
Italy	10	3,30
Ireland	6	6,00
New Zealand	5	5,00
England	5	1,70

According to the information in Table 2, the countries with the highest number of citations related to cultural humility are, in order, the United States, Canada, Australia, South Africa, Georgia, the Netherlands, Italy, Ireland, New Zealand, and the United Kingdom. When citation counts are examined, it can be stated that countries such as the United States, Canada, and Australia are directly proportional to their scientific production data (Figure 5). In other words, it can be said that the high number of scientific publications in these countries affects the total citation rate. However, despite being included in the scientific production map, countries such as Japan, Iran, China, and Nigeria are not among the most referenced countries. In addition, although countries such as South Africa, Georgia, the Netherlands, and Ireland do not rank among the top countries in terms of scientific production, their research is among the top 10 in terms of total citation rate, despite being low in number. The average article citation data also supports this finding. This situation can be interpreted as articles produced on cultural humility in the aforementioned countries (South Africa, Georgia, the Netherlands and Ireland) receiving positive or negative attention.

Figure 6 shows the collaboration situations between the countries of the corresponding authors and other countries in articles on cultural humility in the WoS and Scopus databases.

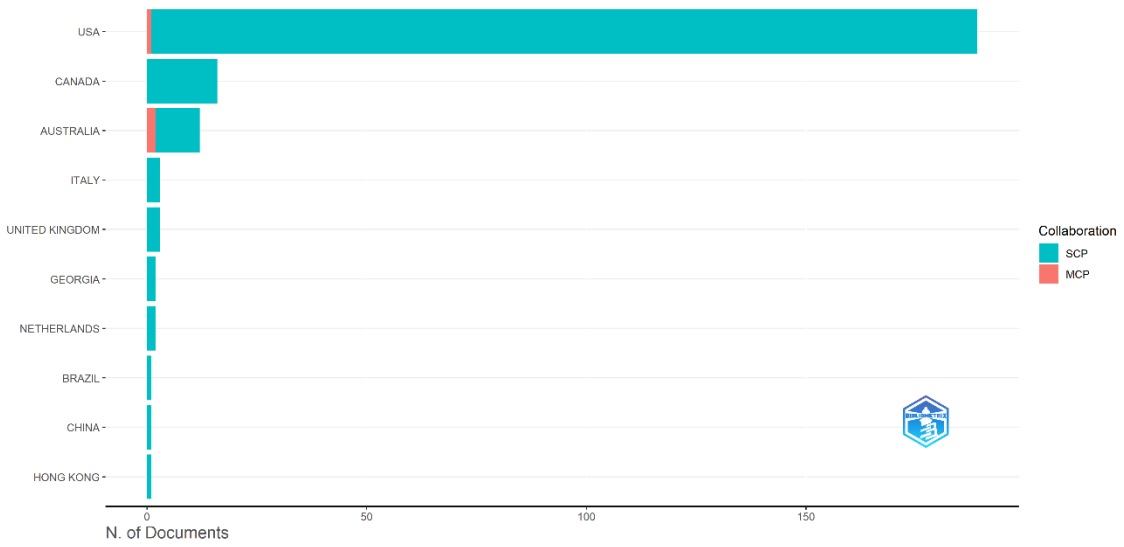

Figure 6. Cross-Country Collaboration of Corresponding Authors

An examination of the MCP (Multi-Country Production) and SCP (Single-Country Production) rates, based on the information in Figure 6, reveals that, with the exception of researchers in the US and Australia, principal researchers in other countries do not engage in international collaboration. It can be concluded that research conducted in these countries is conducted either by single authors or through collaboration within the country. This finding can be interpreted as suggesting that researchers in other countries, with the exception of the US and Australia, are not open to collaboration.

Figure 7 below shows the diversity of collaboration networks among countries working on cultural humility.

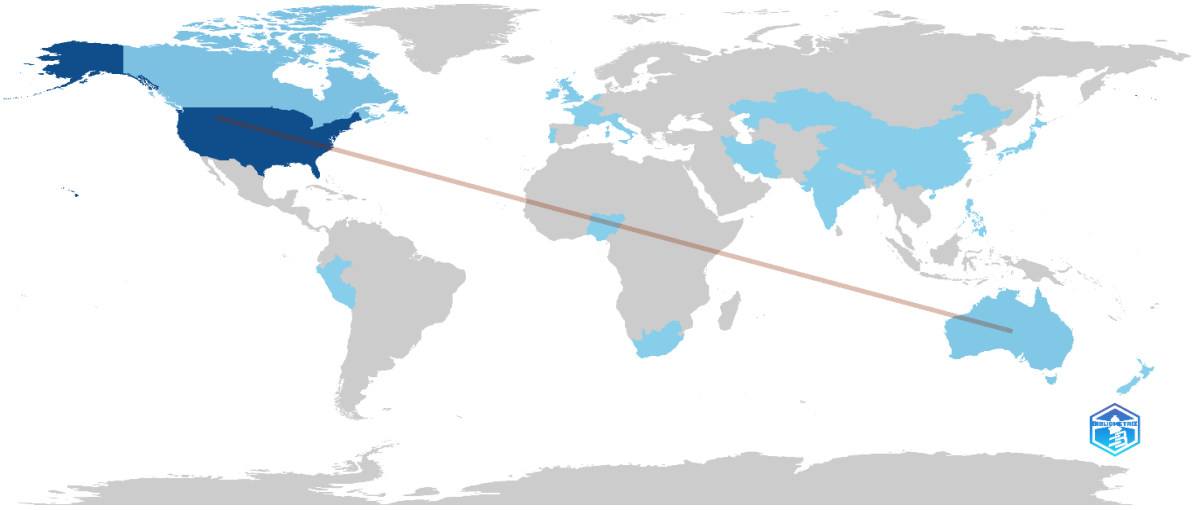

Figure 7. International Cooperation Network

According to Figure 7 above, when examining the countries of authors who wrote articles on cultural humility in the WoS and Scopus databases and their collaboration data with researchers in other countries, it was found that researchers in the US and Australia collaborated the most. This finding can be interpreted as researchers in the United States and Australia being more open to collaboration in cultural humility research than researchers in other countries.

Table 3 presents the total number of citations of articles written on cultural humility according to WoS and Scopus data.

Table 3. Most Cited Articles

Author and Work	DOI	Total Citations
Fisher-Borne M, 2015, Soc Work Educ	10.1080/02615479.2014.977244	336
Danso R, 2018, J Soc Work	10.1177/1468017316654341	198
Jetty A, 2022, J Racıal Ethn Health Dısparıtıes	10.1007/s40615-020-00930-4	197
George J, 2019, J Psychedelic Stud	10.1556/2054.2019.015	135
Shepherd S, 2019, Bmc Med Educ	10.1186/s12909-018-1450-5	108
Carabez R, 2015, J Nurs Educ	10.3928/01484834-20141228-03	82
Diaz T, 2020, Teach Learn Med	10.1080/10401334.2019.1670665	72
White A, 2018, J Racial Ethn Health Disparities	10.1007/s40615-017-0340-6	72
De C A, 2019, Nurse Educ	10.1097/NNE.0000000000000609	70
Moore C, 2023, J Racial Ethn Health Disparities	10.1007/s40615-022-01435-y	65

According to the findings in Table 3, the publication that received the most attention internationally on cultural humility among the articles listed by total number of citations is the article titled “From Mastery to Accountability: Cultural Humility as an Alternative to Cultural Competence” written by Marcie Fisher-Borne, Jessie Montana Cain, and Suzanne L. Martin (Fisher-Borne et al., 2015). In this article, which is aimed at the social work field, the authors criticize cultural competence and present a conceptual model of cultural humility. The second most cited publication is Ransford

Danso's article titled "Cultural Competence and Cultural Humility: A Critical Reflection on Key Cultural Diversity Concepts" (Danso, 2016). Again, in the field of social work, this article responds to criticisms of cultural competence, provides an analytical review of the cultural humility literature, and argues that cultural humility models do not outperform cultural competence models. These findings indicate that comparisons of cultural competence and cultural humility models are of interest in the literature.

Figure 8 presents the journals in which articles on cultural humility are most frequently published.

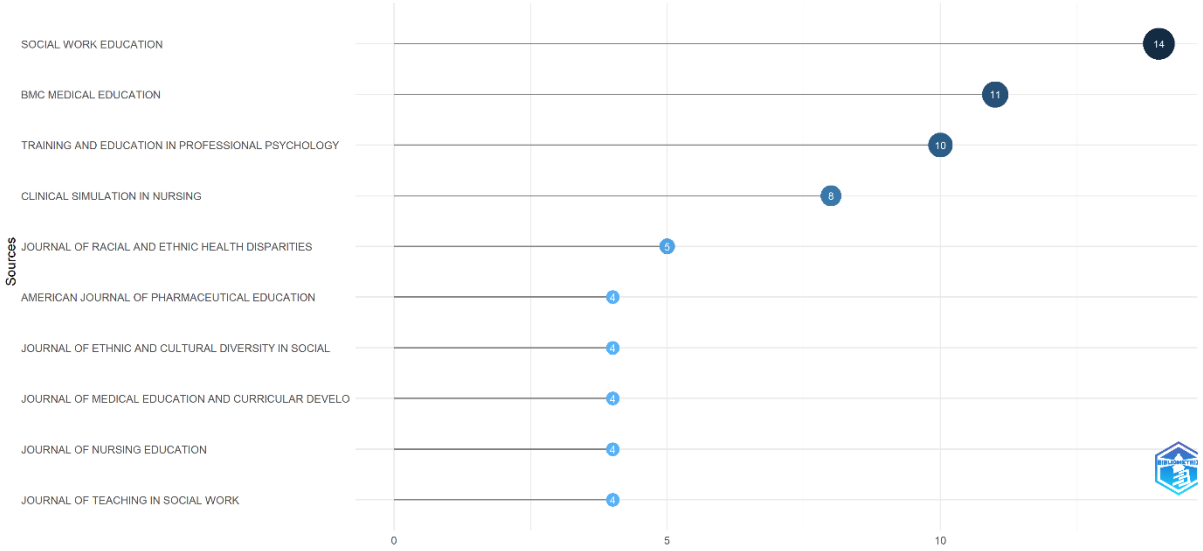

Figure 8. Most Relevant Journals

An examination of Figure 8 reveals that the journal with the most articles on the subject is "Social Work Education," with 14. An examination of other journals reveals that "BMC Medical Education" has 11 articles on the subject, and "Training and Education in Professional Psychology" has 10. An examination of the publication scopes of these journals reveals that all but one of these journals are education-based journals, publishing research in the fields of professional psychology education and medical education.

Figure 9 presents the keyword plus word cloud consisting of the most frequently used keywords in articles on cultural humility.

Figure 9. Word Cloud

When creating the word cloud in Figure 9, a single-word restriction was applied. Accordingly, the most frequently used 50 keywords plus were set as the limit. According to Garfield (1990), keywords plus contain more comprehensive information than the keywords used by authors. Various databases produce keyword plus to enable researchers to access more detailed information about the field being studied based on the keywords used. This keyword plus reveals the frequency of association with other related keywords and the general trend related to the topic (Tripathi et al., 2018). In this regard, when Figure 9 is reviewed, the most frequently used keywords on cultural humility are "human, female, male, article, cultural competence, education, humans, adult, curriculum, and cultural competency." In addition, co-occurrence word analysis was performed to determine which keywords are used together more frequently, as shown in Figure 10.

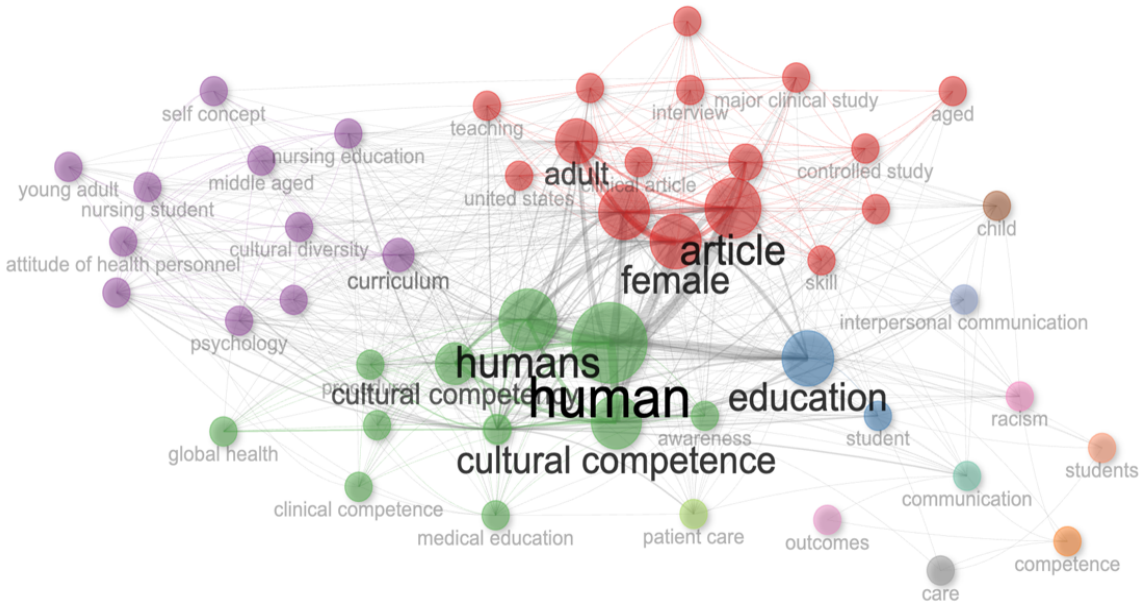

Figure 10: Co-occurring Words

Figure 10 shows clusters indicating which keyword groups are more frequently used together in articles. Keyword groups such as "human, humans, cultural competence, cultural competency, cultural" are identified as belonging to the large green cluster. It can be said that this cluster consists mostly of health studies based on culture and cultural competence. The other large cluster, the red cluster, consists of word groups such as "female, male, article, adult," and it can be concluded that the studies in this group generally focus on criteria such as gender and age. Although not very large, the purple cluster contains some word groups. This cluster includes word groups such as "curriculum, cultural diversity, psychology, young adult, nursing student, nursing education." Although the diagram does not contain very large word groups, the fact that the blue word group containing education and student is related to all other large word groups reveals that a large part of cultural humility studies are related to the keywords education and student.

Figure 11 below shows the trending topics list of articles related to cultural humility according to WoS and Scopus data.

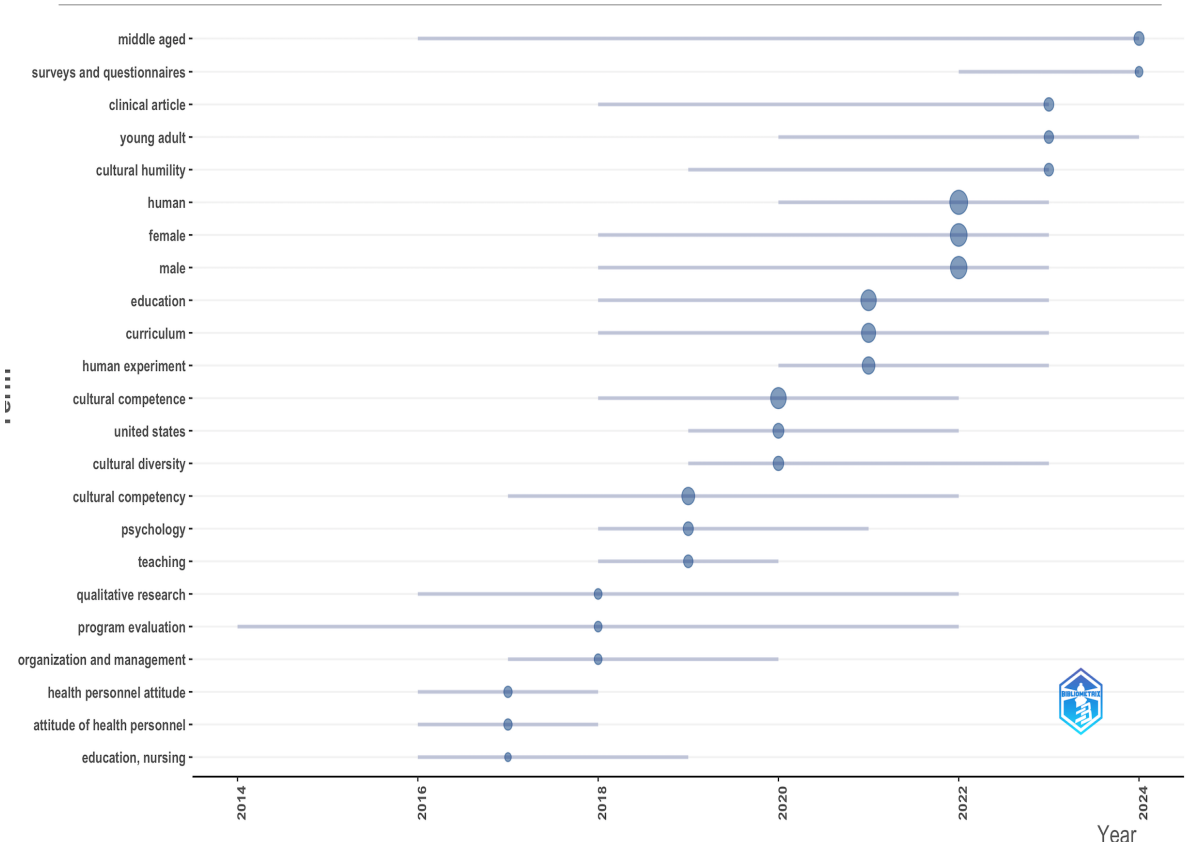

Figure 11. Trending Topics

According to Figure 11, the most trending topics related to cultural humility in recent years are "human," "female," "male," "cultural competence," and "education." Furthermore, as can be seen in the figure above, the phrase "program evaluation" has been used since ancient times. However, the most popular phrase is known to be "middle-aged." The phrase "surveys and questionnaires" in the image is among the phrases that have recently begun to be studied.

Discussion

This study conducted a bibliometric analysis of 261 articles on cultural humility found in the Web of Science and Scopus databases. The results revealed that research on this topic has increased significantly, particularly since 2016. Similar to this finding, studies in the literature also indicate that research on humility has generally been on the rise in recent years (AlSheddi, 2020; Bhattacharya et al., 2017; Raharjo & Prihatsanti, 2023; Weidman et al., 2018).

According to the databases and categories examined, the article in which the keyword “cultural humility” first appeared was written in 2009. This article, titled “Support Group for Latino Caregivers of Dementia Elders: Cultural Humility and Cultural Competence,” reports on an intervention involving the development of a radio support group for Latinx caregivers of elderly individuals with Alzheimer's disease (Reynoso-Vallejo, 2009). In subsequent years, conceptual and critical review studies continued to come to the fore. Literature reviews comparing cultural competence and cultural humility models, in particular, received numerous citations (Danso, 2016; Fisher-Borne et al., 2015).

According to the word cloud analysis conducted in the current study, the most frequently emphasized keywords regarding cultural humility were found to be "human, female, male, article,

cultural competence, education, humans, adult, curriculum, and cultural competency." Based on the co-occurrence word analysis data from articles written on cultural humility, the prevalence of keywords such as “cultural competence and cultural competency” may indicate that comparisons between cultural humility and cultural competence are prominent in articles written on this topic. This is consistent with the findings of the study conducted by Raharjo and Prihatsanti (2023). In that study, cultural competence emerged as a key word with a significant share in the word cloud analysis of research on humility.

When examining the countries where articles on cultural humility are produced, it is concluded that the United States, Canada, and Australia are more productive than other countries. These countries also rank among the top countries receiving the most citations. Their leading position in terms of parameters such as publication and citation counts may stem from their hosting of people from different cultures and their perception of the topic as important. Furthermore, the United States and Australia have been identified as the countries collaborating most with other countries. On the other hand, it has been determined that Canada, Italy, the United Kingdom, Georgia, the Netherlands, Brazil, China, and Hong Kong, despite being among the top 10 countries in terms of research production on cultural humility, do not engage in international collaboration. This situation reveals that researchers in the aforementioned countries work as sole authors or with colleagues within their own countries.

Conclusion

The current research reveals that studies on cultural humility have been on the rise in recent years, with researchers in the US, Canada, and Australia being particularly productive in this area. On the other hand, it is observed that studies on cultural humility in the social sciences and educational sciences in Turkey are limited. Considering that cultural humility has the potential to reduce negative attitudes between different identities, this is a significant shortcoming. The current research is valuable in that it reveals the basic trends and concepts related to cultural humility and provides direction for future studies.

Recommendations

Since the current study examined journal articles in the WoS and Scopus databases, bibliometric analysis studies can be conducted on different publication types, such as books or conference papers in these databases or on articles in different databases. In addition, different bibliometric analysis studies can be conducted using programs such as Vosviewer and CiteSpace. Researchers in the field of education can carry out new studies such as determining individuals' levels of cultural humility, comparing the levels of cultural humility of individuals in different sociocultural contexts, and designing educational interventions aimed at developing cultural humility. Additionally, research can be conducted on comparing concepts related to cultural humility, such as cultural competence, cultural diversity, multiculturalism, respect for differences, and tolerance, and evaluating their benefits. Researchers interested in exploring the topic of cultural humility can follow the important authors and journals mentioned in this study.

Disclosure Statements

1. Declaration of the contribution of the researchers: The researchers contributed equally to the planning, execution, and writing of this study.

2. Conflict of interest: The researchers have no personal or financial conflicts of interest with other individuals or institutions related to the research.

3. Ethics Report: This study does not require ethics committee approval as it does not involve data collection from humans or animals.

4. Research Model: This study is in the research article model.

5. Acknowledgement: The authors would like to thank Gazi University Academic Writing Application and Research Center for proofreading the article.

TÜRKÇE SÜRÜM

Giriş

Yirmi birinci yüzyılda ulaşım teknolojilerinin ilerlemesi, sosyal medya ve benzeri iletişim teknolojilerinin yaygınlaşması gibi gelişmeler kültürler arasında yoğun etkileşimler yaşanmasına zemin hazırlamıştır. Küreselleşme süreci bireylerin farklı kültürden insanlarla karşılaşma olasılığı arttırmış ve bu da kültürler arası ilişkileri birçok disiplinde önemli bir araştırma konusu haline getirmiştir. Genel olarak araştırmacılar bu ilişkileri farklılığa ve çeşitliliğe değer veren bir düzlemde inşa etmek ve etnosentrik ve hoşgörüsüz tutumları önlemek için çabalamaktadır.

Kültürel tevazu araştırmaları bu çabalar arasında gösterilebilir. Hook ve meslektaşları (2013) kültürel tevazuyu "başkalarının kültürel geçmişine ve deneyimlerine karşı saygılı olma, onlara karşı üstünlük hissetmeme ve kendine odaklanmaktan ziyade ötekilere yönelik kişiler arası bir duruşa sahip olma" şeklinde açıklamıştır. Foronda'ya göre (2020) kültürel tevazu "bireyler, gruplar veya topluluklar arasındaki çeşitliliğin ve güç dengesizliğinin tanınmasının yanı sıra açık fikirli, öz farkındalıklı, egosuz, esnek, saygılı ve destekleyici olmayı, hem kendine hem de diğerine odaklanan eylemler sergilemeyi" ifade eder. Literatürdeki kültürel tevazu tanımlarında genellikle: "a) ulaşılması gereken bir seviye olmaktan ziyade kişinin yaşam boyu dünya görüşünü ve varoluş biçimini şekillendiren bir değer ya da erdem olduğu, b) kişinin kültürel özfarkındalığa sahip olmasının ve önyargılarını kontrol etmesinin vurgulandığı c) kültürler arası etkileşimde saygının önemli bir bileşen olarak konumlandırıldığı" ön plana çıkmaktadır (Mosher vd., 2017).

Kültürel tevazu kavramı tıp ve sağlık bilimleri alanında ortaya çıkmıştır. Irksal ve etnik çeşitliliğin fazla olduğu Amerika Birleşik Devletleri'nde baskın gruplar ile tarihsel olarak dışlanmış dezavantajlı gruplar arasındaki sağlık eşitsizliklerini belgeleyen araştırmalar, sağlık personellerinin bu konuda eğitilme ihtiyacını doğurmuş ve kültüre özgü uygulamaların ortaya çıkışına yol açmıştır (Fisher-Borne vd., 2015). Bu doğrultuda dezavantajlı gruplara sunulan sağlık hizmetlerinin kalitesini iyileştirmek için sağlık personellerini yetiştiren müfredatlara kültürel yeterlilik programları entegre edilmiştir. Bu tür programlar, bir kültür hakkında bilgi sahibi olmanın o kültürü anlamaya ve kültüre duyarlı bakım sağlamaya yardımcı olacağını varsaymaktadır (Hughes vd., 2020). Tervalon ve Murray-Garcia (1998) öncü makalesinde sağlık personellerini ABD'deki çeşitli gruplara daha etkili ve saygılı bir hizmet sunmaya hazırlamak için program geliştiricilere çağrıda bulunmuş ve mevcut müfredatlardaki kültürel yeterliliğe ulaşma hedefi yerine kültürel tevazuyu önermiştir. Yazarlar kültürel tevazunun temel bileşenlerini: "a) öz değerlendirme ve öz eleştiri, b) hasta-hekim etkişimindeki güç dengesizliklerini giderme, c) bireyler ve gruplarla karşılıklı fayda sağlayan ortaklıklar geliştirme" şeklinde açıklamış ve bu eylemlere yaşam boyu bir bağlılık gerektiğine dikkat çekmişlerdir (Tervalon & Murray-Garcia, 1998).

Hem kültürel yeterlilik hem de kültürel tevazu, eşitsizlikleri gidermeyi hedeflese de yaklaşımları farklıdır. Kültürel yeterlilik modelleri bilgi ve beceri edinimini vurgularken, kültürel tevazu eşitsizliğin kaynağının bilgi eksikliğinden ziyade sağlık personellerinin hastalara yönelik öz farkındalıkları ve tutumlarında yattığını öne sürmektedir (Fisher-Borne vd., 2015; Tervalon & Murray-Garcia, 1998). Bu doğrultuda kültürel tevazu daha çok bir tutum, değer veya var olma biçimi olarak kavramsallaştırılmaktadır (Mosher vd., 2017). Kültür, zaman içerisinde değişkenlik gösteren karmaşık bir yapıdan oluştuğu için kültürel açıdan yetkin olmak oldukça zordur. Bu nedenle bireyleri kendi inançlarını değerlendirmeye ve başkaları hakkında öğrenmeye teşvik etmek gerekmektedir (Barnes & Slaton, 2020). Öte yandan kültürel tevazuyu eleştiren çeşitli görüşler de ortaya atılmıştır. Örneğin Danso (2016) sosyal hizmet alanında kültürel tevazunun kültürel yeterliliğe üstünlük sağlamadığını ve kültürel yeterlilikten daha fazla değer katmadığını öne sürmektedir. Yazara göre uzun süredir var olan, potansiyel olarak etkili teorik ve pratik araçları reddetmek yerine bunları güncel gelişmeler ışığında uyarlamak daha verimli olacaktır.

Bu eleştirilerle birlikte kültürel tevazu literatürde genişleyen bir araştırma tabanına sahiptir ve konuyla ilgili literatür taraması (Mosher vd., 2017) ölçek geliştirme (Foronda vd., 2021; Hook vd., 2013), teori geliştirme (Foronda, 2020) ve eğitim programları tasarlama (Chang vd., 2012; Farrely vd., 2022) gibi çeşitli çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar büyük oranda tıp, hemşirelik, sosyal hizmet ve psikoloji alanlarında olsa da yakın zamanlarda özellikle eğitim bilimleri alanında kültürel tevazuya yönelik araştırmalara yer verilmiştir. Eğitim bilimleri alanındaki çalışmalar çoğunlukla öğretmen adaylarının kültürel tevazularının nasıl geliştirebileceğine odaklanmıştır (Brown vd., 2016; Cervantes & Clark, 2019; Dolloff, 2020; Haynes-Mendez & Engelsmeier, 2020; Lund & Lee, 2015; Tinkler & Tinkler, 2016; Vesely vd., 2017).

Literatürde kültürel tevazunun faydalarını inceleyen çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Juarez ve meslektaşlarının (2006) çalışmasında kültürel tevazuya dayalı çeşitlilik müfredatı eğitimi alan aile hekimliği asistanlarının hastaların bakış açısına ve sosyal bağlamlarına daha fazla özen gösterdiği ve hastaları karar verme sürecine dahil etme olasılığının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Psikoloji ve psikiyatri alanındaki araştırmalarda danışanların, terapistlerinin kültürel tevazusuna yönelik algısının olumlu terapi sonuçlarıyla ilişkili olduğu belirlenmiştir (Hook vd., 2013; Owen vd., 2014; Owen vd., 2016). Bu araştırmalarda terapistlerinin kültürel tevazusunu daha yüksek algılayan danışanların güçlü bir çalışma ittifakı geliştirme ve terapide daha fazla iyileşme bildirdiği ortaya konmuştur. Hook ve meslektaşlarının (2016) çalışmasında kurumsal kültürel tevazunun hastane güvenliği algısı ile ilişkili olduğu belirlenmiş ve hastane güvenlik kültürünü iyileştirmeye yardımcı olabileceği öne sürülmüştür. Bunların yanı sıra sosyal psikoloji alanında da kültürel tevazunun önemine değinilmiştir. Captari ve meslektaşlarının (2019) çalışmasında kültürel tevazunun Suriyeli mültecilere yönelik daha olumlu tutumlarla ilişkili olduğu belirlenmiştir. Milani ve Rullo'nun (2020) çalışmasında kültürel tevazunun göçmenlere yönelik önyargı ve insanlıktan çıkarma ile negatif ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bir başka çalışmada ise kültürel tevazunun Müslümanlara yönelik olumsuz temasın azalmasıyla ilişkili olduğu görülmüştür (Rullo vd., 2022).

Çeşitli faydalarına rağmen Türkçe literatürde kültürel tevazu araştırmaları oldukça sınırlıdır. İlgili çalışmalarda sağlık alanında kültürel tevazuyu ele alan derlemelere (Bekar, 2024), sağlık çalışanlarının kültürel tevazuya yönelik görüşlerinin incelenmesine (Kaya & Bekar, 2024), yurt dışında geliştirilen kültürel tevazu ölçeğini Türkçeye uyarlanmasına (Kuşci & Oğuz Duran, 2022) ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarına kültürel tevazu eğitiminin nasıl verilebileceğine (Güleryüz, 2025) odaklanılmıştır. Bu doğrultuda literatür gelişim aşamasında olduğu için araştırmacılara yön göstemeye yardımcı olacak çalışmalara ihtiyaç duyulduğu gözlemlenmektedir. Yurt içi ve yurt dışı literatürde kültürel tevazuya yönelik bibliyometrik bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Buradan hareketle konuyla ilgilenen araştırmacılara bir başlangıç noktası sağlamak, literatürdeki önemli eğilimlerin keşfedilmesine yardımcı olmak ve yeni çalışmaların tasarlanmasına rehberlik etmek için bu araştırma gerçekleştirilmiştir.

Amaç

Mevcut araştırmada Web of Science ve Scopus veri tabanlarında sosyal bilimler ve eğitim araştırmaları kategorilerinde yer alan kültürel tevazu yayınlarının bibliyometrik analizini gerçekleştirmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

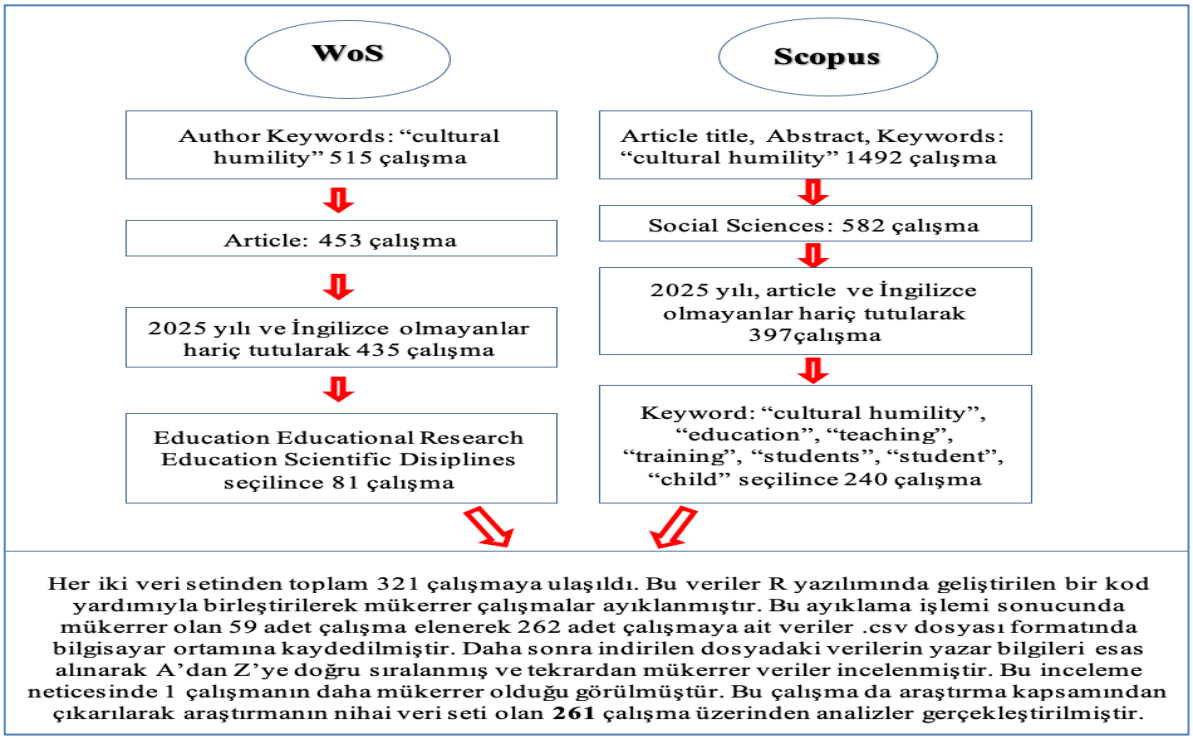
1. Kültürel tevazu konusunda yayımlanan makalelerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Kültürel tevazu konusuna en çok ilgi duyan araştırmacılar hangileridir?
3. Kültürel tevazu konusunda en üretken ülkeler hangileridir?
4. Kültürel tevazu konusunda en çok atıf alan makaleler hangileridir?
5. Kültürel tevazu konusunda en çok makale yayımlanan dergiler hangileridir?
6. Kültürel tevazuyu konu edinen makalelerde en çok kullanılan anahtar kelimeler hangileridir?
7. Kültürel tevazuyu konu edinen makalelerin oluşturduğu eğilimler nasıldır?

Yöntem

Bu araştırmada kültürel tevazu ile ilgili makaleler üzerine bibliyometrik analiz gerçekleştirilmiştir. Bilimsel araştırmalarda bir konuya yönelik literatürün genişlemesi ve farklılaşmasıyla birlikte bilimsel çıktılarda oluşan trendler çeşitli istatistiksel analizler aracılığıyla açığa çıkarılabilmektedir. Bu tekniklerden biri olan bibliyometrik analiz bir konuda yayımlanmış araştırmaları, araştırmacıların gereksinim duyduğu çeşitli parametler ("yıllara göre araştırma üretim grafiği, etkili yazarlar, kurumlar veya ülkeler, yazarların iş birliği ve atıf ağı, konu alanına yönelik güncel eğilimler" vb.) çerçevesinde keşfeden geniş kapsamlı istatistikleri içerir (Aria & Cuccurullo, 2017; McBurney & Novak, 2002). Bibliyometrik çalışmalar bir araştırma alanının yapısını ve kavramsal gelişimini haritalandırarak sonraki çalışmaların yapılandırılmasına olanak sağlamaktadır (Diodato ve Gellatly, 1994) Bibliyometrik çalışmalar akademik literatürü takip etme, yayınlar ve yazarlar arasındaki bağlantıları keşfetme, alandaki genel bakış açılarını ve boşlukları tespit etme, yeni araştırma konuları keşfetme, fikir ve araştırma problemleri üretme gibi konularda araştırmacılara yardımcı olmaktadır (Donthu vd., 2021; Mejia vd., 2021). Bu doğrultuda mevcut araştırmada, WoS ve Scopus veri tabanlarındaki kültürel tevazu kavramı geçen makaleler bibliyometrik analiz kullanılarak tahlil edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Bibliyometrik analizlerde genellikle belirli bir konuya yönelik yeterli sayıya ulaşmış farklı türdeki yayınlardan (makale, kitap, bildiri vb.) oluşan veri setleri incelenerek işlem yürütülmektedir (Ellegaard & Wallin, 2015). Bu araştırmadaki veri setinin oluşturulma süreci Şekil 1'de sunulmaktadır.

Şekil 1. Veri Setinin Oluşturulması

Verilerin Analizi

Her iki veri tabanından elde edilen veriler R istatistik programının altyapısı ile uyumlu çalışan R-Studio programı kullanılarak analiz edilmiştir. R, kullanıcılarına analizler yapmak için çeşitli seçenekler sunan açık kaynak kodlu programlama dilidir. Programın açık kaynaklı olması sürekli güncellenebilmesine fırsat sunmaktadır. Programın kullanıcıları "https://cran.r-project.org/" sitesinde araştırmacıların kullanımına açılan paketlerden yararlanabilmektedir. Mevcut araştırmada ise veriler kullanıma açılan paketlerden biri olan "University of Naples Federico II'den Massimo Aria ve Corrado Cuccurullo'nun işbirliği ile geliştirilen" bibliometrix paketinden yararlanılarak çözümlenmiştir. R-Studio'ya eklenen "bibliometrix" paketi aktif edilerek WoS'tan ve Scopus'tan indirilen ve R yazılımında geliştirilen bir kod yardımıyla birleştirilen "BibTeX" dosyası bu arayüze eklenmiştir. Ekleme işleminden sonra bibliometrix paketinin sunduğu "yıllara göre üretkenlik grafiği, konuya en ilgili araştırmacılar, ülkeler, ülkelerin ve sorumlu araştırmacıların uluslararasında iş birliğine açık olma durumları, konuya ilişkin literatürdeki trendler, anahtar kelime analizi" gibi analiz türlerinden faydalanılarak temin edilen nicel veriler ve grafikler yorumlanmıştır. Son aşamada kültürel tevazu konusuna yönelik makalelerin ana hatları ortaya çıkarılmıştır.

Bulgular

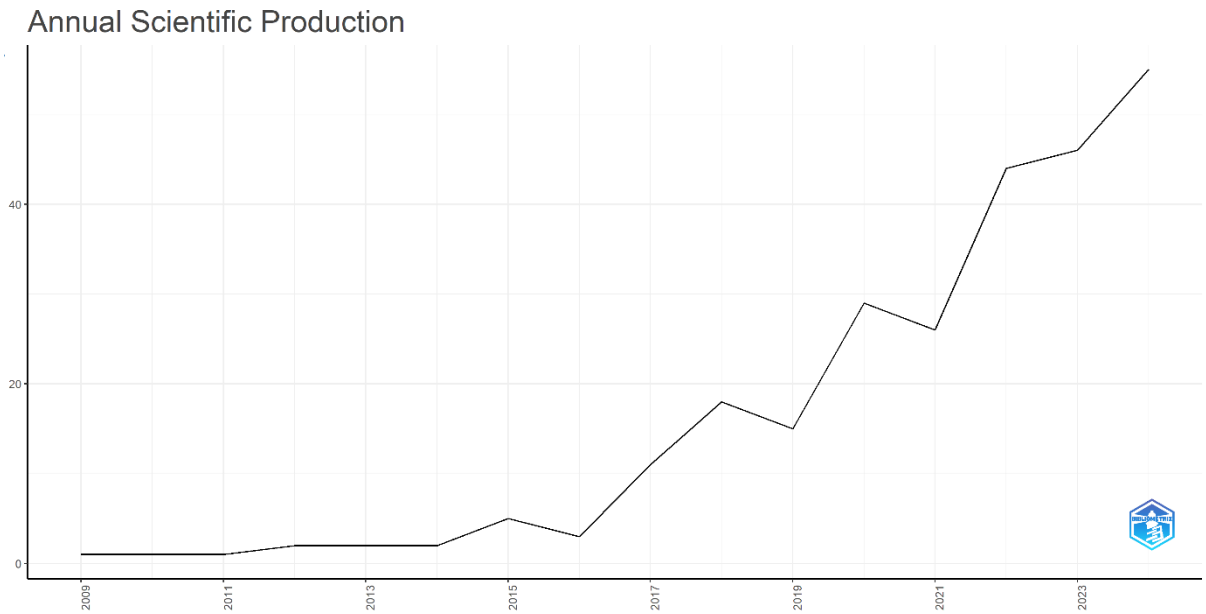
Bu bölümde kültürel tevazuyu konu edinen makale çalışmalarından elde edilen temel bilgiler sunulmaktadır.

Tablo 1. Genel Bilgiler

Timespan (Zaman Aralığı)	2009-2024
Documents (Belgeler)	261
Authors (Yazarlar)	888
Authors of single-authored documents (Tek yazarlı belgelerin yazarları)	53
Article (Makale)	253
Article; book chapter (Makale; kitap bölümü)	4
Article; early access (Makale; erken erişim)	4

Tablo 1'deki bilgilere göre WoS ve Scopus veri tabanlarında sosyal bilimler ve eğitim bilimleri kategorilerinde "kültürel tevazu" anahtar kelimesi ilk kez 2009'da kulanılmıştır. Her iki veri tabanında kültürel tevazu anahtar kelimesiyle 261 makale (4 makale; kitap bölümü + 4 makale; erken erişim) yayımlanmıştır. Onbeş yıllık bir zaman diliminde toplamda 888 farklı yazar kültürel tevazu konusunda çalışma yürütmüştür. Tablo 1'deki bilgilere göre yazarların bir kısmının (f=53) araştırmalarını tek yazarlı olarak gerçekleştirdiği belirlenmektedir.

Şekil 2'de WoS ve Scopus veri tabanlarında kültürel tevazu konulu makalelere yönelik bilimsel üretim grafiği sunulmaktadır.

Şekil 2. Yıllık Makale Üretimi

Şekil 2 incelendiğinde kültürel tevazu ile ilgili WoS ve Scopus veri tabanlarında sosyal bilimler ve eğitim bilimleri kategorilerinde makale çalışmasının ilk defa 2009 yılında başladığı anlaşılmaktadır. Farklı zaman dilimlerinde üretilen makale çalışmaları incelendiğinde 2016 yılına kadar genelde durağan bir çizgi izlendiği ve yılda en fazla 1 makalenin üretildiği görülse de 2016 yılından itibaren sürekli bir artışın gerçekleştiği ve 2024 yılında 55 makalenin üretildiği belirlenmektedir. Bu bulgu kültürel tevazu konusunun özellikle 2016 yılından itibaren değer kazandığını ve bilim insanları arasında rağbet gördüğünü ortaya koymaktadır.

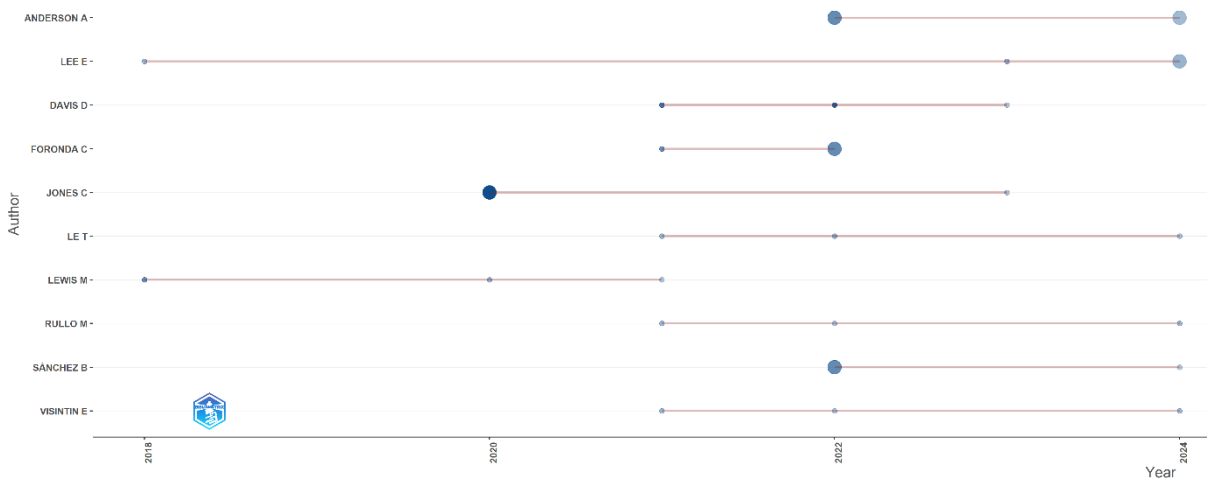
Şekil 3'te WoS ve Scopus veri tabanlarında tabanlarında sosyal bilimler ve eğitim bilimleri kategorilerinde kültürel tevazu konusuyla ilgilenen ilk 10 araştırmacı ve bu araştırmacıların ürettikleri makale sayıları sunulmaktadır.

Şekil 3. En İlgili Yazarlar

Şekil 3'te görüldüğü üzere Amy J. Anderson ve Eunjung Lee'nin 4 makaleyle kültürel tevazu konusuna yönelik en ilgili yazarlar olduğu görülmektedir. İlk on araştırmacı arasında yer alan diğer yazarların ise 3'er makale ile bu yazarları takip ettikleri görülmektedir.

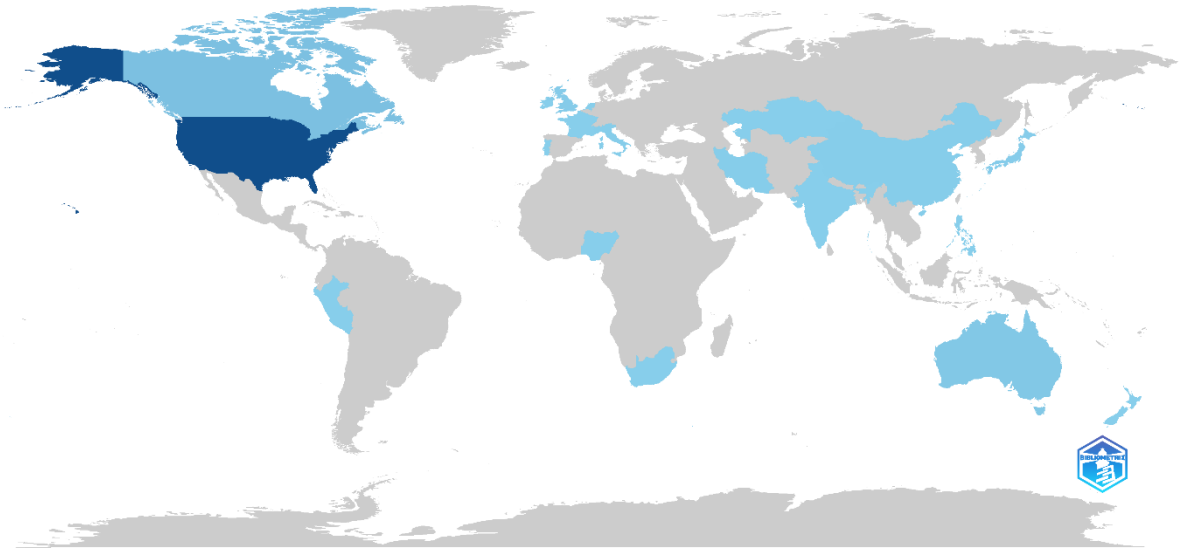
Kültürel tevazu ile ilgilenen araştırmacıların yayına başlama yılları ve atıf patlama değerleri Şekil 4'te sunulmaktadır.

Şekil 4. Yazarların Zaman İçinde Üretimleri

Şekil 4'te sunulan bilgilere göre makale sayısında birinciliği paylaşan Anderson A.'nın WoS ve Scopusla sınırlı olmak üzere kültürel tevazuya yönelik ilk makalesini 2012 yılında yazdığı görülmektedir. Öte yandan Anderson A. ile birinciliği paylaşan Lee E.'nin konuyla ilgili ilk makalesini 2018 yılında yayımladığı görülmüştür. Yazar aradan geçen zaman diliminde konuya ilgi duyan ilk on yazar arasında kültürel tevazu konusunda sürekli makale üreten bir yazar olarak görülebilir. Birinciliği paylaşan yazarlardan Anderson A. 2022 yılında meslektaşlarıyla beraber yayımladığı çalışmalardan biri olan "Cultural Humility Training for Mentors: Lessons Learned and Implications of Youth Programs" adlı makaleyi "Journal of Youth Development" dergisinde yayımlamıştır (Anderson vd., 2022). Diğer çalışma ise Anderson A.'nın Sánchez B. ile "American Journal of Community Psychology" dergisinde yayımladığı "A Pilot Evaluation of a Social Justice and Race Equity Training for Volunteer Mentors" adlı çalışmadır (Anderson & Sánchez, 2022). Diğer birinci yazar olan Lee E. ise 2018 yılında yayımladığı çalışmayı Kealy D. ile birlikte yürütmüştür. Araştırma "Clinical Social Work Journal" da yayımlanmış "Developing a Working Model of Cross-Cultural Supervision: A Competence- and Alliance-Based Framework" adlı çalışmadır (Lee & Kealy, 2018). Bunun yanında yukarıdaki şekildeki noktaların büyüklüğü makale sayısıyla ilgiliyken renk koyuluğu ise makaleye gelen atıf değeri hakkında ipucu vermektedir. Buradan hareketle yıl başına en fazla makale yazan araştırmacının Anderson A. olduğu bilinmektedir. Ancak Jones, C.'nin Branco, S. F. ile beraber yazdıkları "The Interconnectedness Between Cultural Humility and Broaching in Clinical Supervision: Working from the Multicultural Orientation Framework" (Jones & Branco, 2020) adlı çalışma ve Jones, C.'nin Cook, R. M. ve Welfare, L. E. ile birlikte yazdıkları "Supervisor Cultural Humility Predicts Intentional Nondisclosure by Post-Master's Counselors" (Cook vd., 2020) adlı çalışma alanda ilgi gören yayınlar olarak görülebilir.

Şekil 5'te WoS ve Scopus veri tabanlarında kültürel tevazu konusundaki makalelerin ülkelere göre bilimsel üretim haritası sunulmaktadır.

Şekil 5. Ülkelerin Bilimsel Üretimleri

Şekil 5'te yer alan gri renk WoS ve Scopus veri tabanlarında kültürel tevazu ile ilgili herhangi bir makale üretiminin yapılmadığını ifade etmektedir. Açık mavi renkli ülkelerde kültürel tevzu konusunda makale üretiminin olduğu, koyu mavi renkli ülkelerde ise kültürel tevazu konusuna yönelik bilimsel makale üretiminin diğer ülkelere kıyasla daha çok olduğu ifade edilmektedir. Buna göre kültürel tevazu ile ilgili makalelerinin en fazla üretildiği ilk 10 ülke sırasıyla ABD (f=369), Kanada (f=39), Avustralya (f=18), İngiltere (f=8), Japonya (f=5), İran (f=4), Çin (f=3), İtalya (f=3), Yeni Zelanda (f=2) ve Nijerya (f=2) olmuştur. Bu durum kültürel tevazu konusunda yukarıda yer alan ülkelerin diğer ülkelere nazaran konuya daha fazla ilgilendiklerinin göstergesidir.

Tablo 2'de kültürel tevazu makalelerinde en fazla referans alınan çalışmaların hangi ülkelerde gerçekleştirildiğine dair bulgular sunulmuştur.

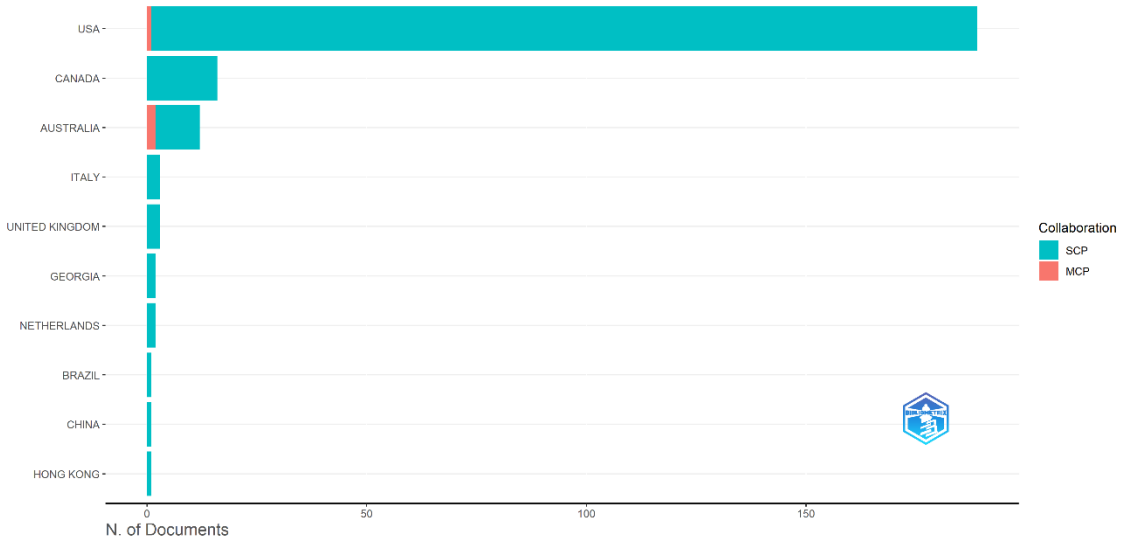
Tablo 2. En Çok Atıf Alan Ülkeler

Ülke	Toplam Atıf	Ortalama Makale Alıntısı
ABD	2528	13,40
Kanada	272	17,00
Avustralya	177	14,80
Güney Afrika	58	58,00
Gürcistan	44	22,00
Hollanda	12	6,00
İtalya	10	3,30
İrlanda	6	6,00
Yeni Zelanda	5	5,00
İngiltere	5	1,70

Tablo 2'de yer alan bilgilere göre kültürel tevazu ile ilgili en fazla atıf alan makalelerin gerçekleştirildiği ülkelerin sırasıyla ABD, Kanada, Avustralya, Güney Afrika, Gürcistan, Hollanda, İtalya, İrlanda, Yeni Zelanda ve İngiltere olduğu görülmektedir. Alıntı sayıları incelendiğinde ABD, Kanada, Avustralya gibi ülkelerin bilimsel üretim verileriyle (Şekil 5) doğru orantılı olduğu ifade edilebilir. Diğer bir deyişle bu ülkelerdeki bilimsel üretim sayısının fazla olmasının toplam alıntı oranını

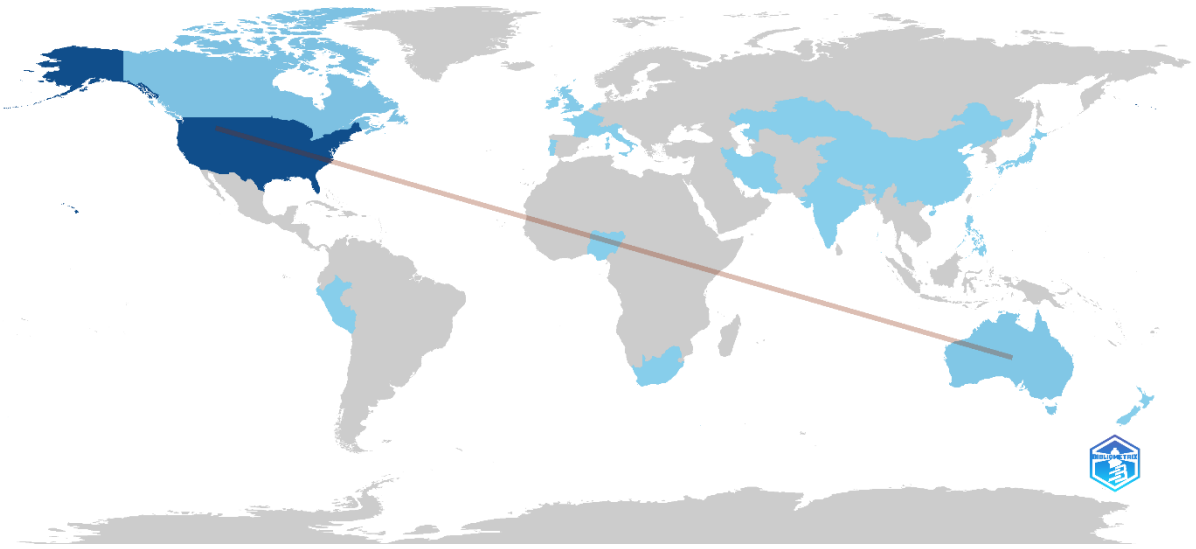
etkilediği söylenebilir. Ancak bilimsel üretim haritasında yer almasına ragmen Japonya, İran, Çin ve Nijerya gibi ülkelerin en fazla refarans alınan ülkeler içerisinde yer almadıkları görülmektedir. Buna ek olarak en fazla bilimsel üretim yapılan haritada ilk sıralarda yer almamasına ragmen, toplam alıntı oranında ilk 10 içine giren Güney Afrika, Gürcistan, Hollanda ve İrlanda gibi ülkelerdeki araştırmaların ise sayı olarak az olmasına rağmen alıntı oranında ilk 10 içerisinde yer aldıkları belirlenmiştir. Ortalama makale alıntısı verisi de bu bulguyu destekler niteliktedir. Bu durum sözü edilen ülkelerde (Güney Afrika, Gürcistan, Hollanda, İrlanda) kültürel tevazu üzerine üretilen makalelerin olumlu ya da olumsuz bir biçimde ilgi gördüğü şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 6'da WoS ve Scopus veri tabanlarında kültürel tevazu ile ilgili makalelerde sorumlu yazarların ülkeleri ve diğer ülkeler arasındaki işbirliği durumları yer almaktadır.

Şekil 6. Sorumlu Yazarların Ülkelerarası İşbirliği

Şekil 6'daki bilgilere göre MCP (Multi Country Production) ve SCP (Single Country Production) oranları incelendiğinde ABD ve Avustralya'daki araştırmacılar hariç diğer ülkelerdeki sorumlu araştırmacıların uluslararası işbirliğine gitmedikleri görülmektedir. Bu ülkelerdeki gerçekleştirilen araştırmaların ülke içinde ya tek yazarlı olarak ya da iş birliğine gidilerek o ülke içinde gerçekleştirilen araştırmalar olduğu sonucuna varılabilir. Bu bulgu, ABD ve Avustralya'daki hariç diğer ülkelerdeki araştırmacıların iş birliğine açık olmadıkları yönünde yorumlanabilir. Aşağıda yer alan Şekil 7'de kültürel tevazu konusunda çalışma gösteren ülkelerin iş birliği ağı çeşitliliği yer almaktadır.

Şekil 7. Ülkelerarası İşbirliği Ağı

Yukarıda yer alan Şekil 7'ye göre WoS ve Scopus veri tabanlarında kültürel tevazu konusunda makale yazan sorumlu yazarların bulundukları ülkeler ve diğer ülkelerdeki araştırmacılarla iş birliği verileri incelendiğinde en çok iş birliğini ABD ve Avustralya'daki araştırmacıların yaptığı tespit edilmiştir. Bu bulgu ABD ve Avustralya'daki araştırmacıların kültürel tevazu araştırmalarında diğer ülkelerdeki araştırmacılara göre işbirliğine daha açık olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 3'te WoS ve Scopus verilerine göre kültürel tevazu konusunda yazılan makalelerin toplam alıntı sayıları sunulmaktadır.

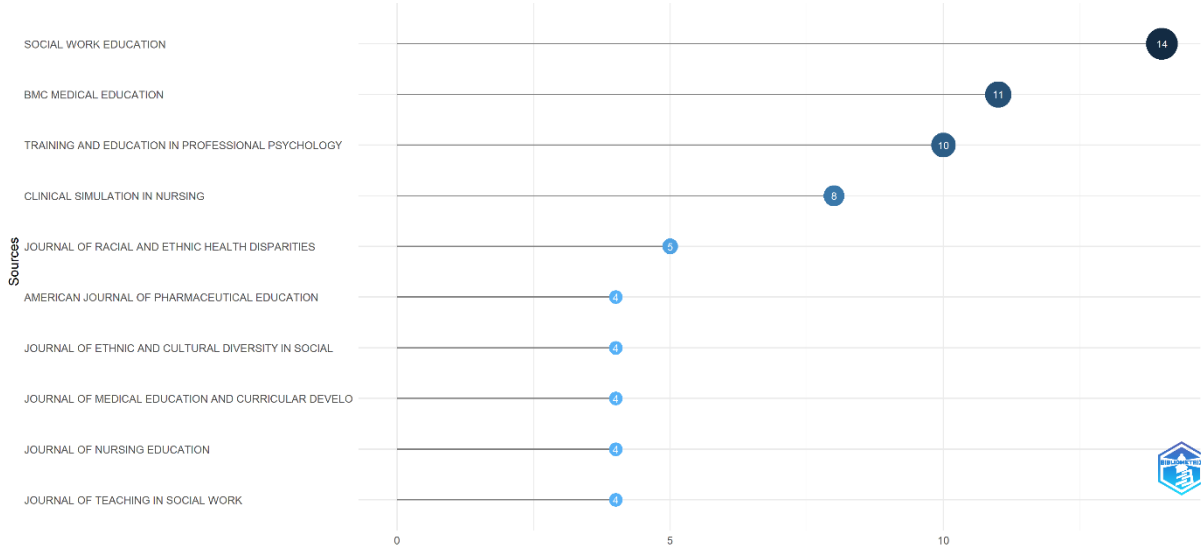
Tablo 3. En Çok Atıf Alan Makaleler

Yazar ve Çalışması	DOI numarası	Toplan Atıf
Fisher-Borne M, 2015, Soc Work Educ	10.1080/02615479.2014.977244	336
Danso R, 2018, J Soc Work	10.1177/1468017316654341	198
Jetty A, 2022, J Racıal Ethn Health Dısparıtıes	10.1007/s40615-020-00930-4	197
George J, 2019, J Psychedelic Stud	10.1556/2054.2019.015	135
Shepherd S, 2019, Bmc Med Educ	10.1186/s12909-018-1450-5	108
Carabez R, 2015, J Nurs Educ	10.3928/01484834-20141228-03	82
Diaz T, 2020, Teach Learn Med	10.1080/10401334.2019.1670665	72
White A, 2018, J Racial Ethn Health Disparities	10.1007/s40615-017-0340-6	72
De C A, 2019, Nurse Educ	10.1097/NNE.0000000000000609	70
Moore C, 2023, J Racial Ethn Health Disparities	10.1007/s40615-022-01435-y	65

Tablo 3'teki bulgulara göre toplam alıntı sayısına göre listelenenen makalelerde uluslararası alanda kültürel tevazu konusunda en çok ilgi gören yayın Marcie Fisher-Borne, Jessie Montana Cain ve Suzanne L. Martin tarafından yazılan "From Mastery to Accountability: Cultural Humility as an Alternative to Cultural Competence" başlıklı makaledir (Fisher-Borne vd., 2015). Sosyal hizmet alanına yönelik bu makalede yazarlar kültürel yeterliliğe yönelik eleştiri getirmiş ve kavramsal bir kültürel tevazu modülü sunmuştur. İkinci sıradaki yayın ise Ransford Danso'nun "Cultural Competence and Cultural Humility: A Critical Reflection on Key Cultural Diversity Concepts" başlıklı makalesidir (Danso, 2016). Yine sosyal hizmet alanına yönelik bu makalede yazar kültürel yeterliliğe yönelik

eleştirilere cevap vermekte, kültürel tevazu literatürünün analitik bir incelemesini yapmakta ve kültürel tevazu modellerinin kültürel yeterlilik modellerine üstünlük sağlamadığını savunmaktadır. Bu bulgular kültürel yeterlilik ve kültürel tevazu modellerine yönelik kıyaslamaların literatürde ilgi gördüğünü göstermektedir.

Şekil 8'de kültürel tevazu konusuna yönelik makalelerin en çok yayımlandığı dergiler sunulmaktadır.

Şekil 8. En İlgili Dergiler

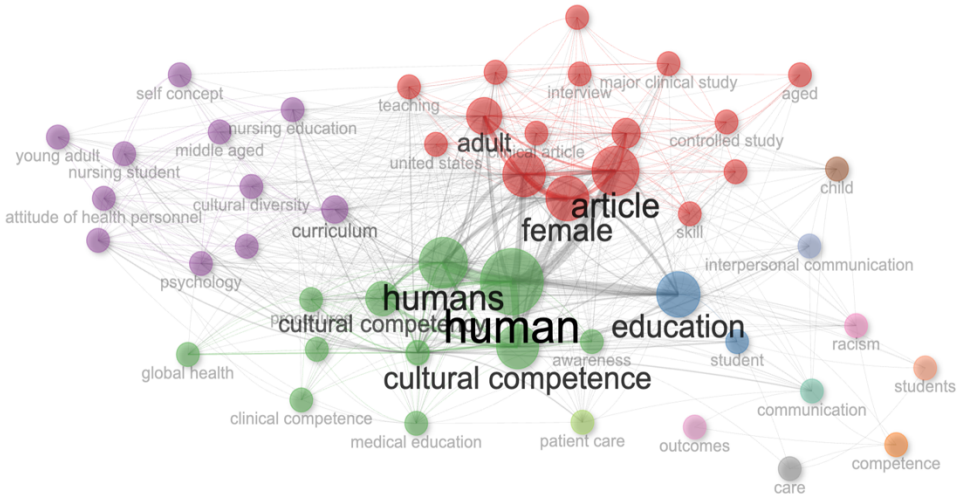
Şekil 8 incelendiğinde konuyla ilgili en çok makalenin yayımlandığı derginin 14 makaleyle "Social Work Education" olduğu görülmektedir. Diğer dergiler incelendiğinde ise "BMC Medical Education" dergisinin 11, "Training and Education in Professional Psychology" dergisinin ise konuyla ilgili 10 makaleye ev sahipliği yaptığı görülmektedir. Bu dergilerin yayın kapsamları incelendiğinde birisi hariç diğer ikisinin eğitim temelli dergiler olduğu ve mesleki psikoloji eğitimi ve tıp eğitimi kapsamındaki araştırmaları yayımladıkları görülmektedir.

Şekil 9'da kültürel tevazu konusunda gerçekleştirilen makalelerde en fazla kullanılan anahtar kelimelerden oluşan keyword plus kelime bulutu sunulmaktadır.

Şekil 9. Kelime Bulutu

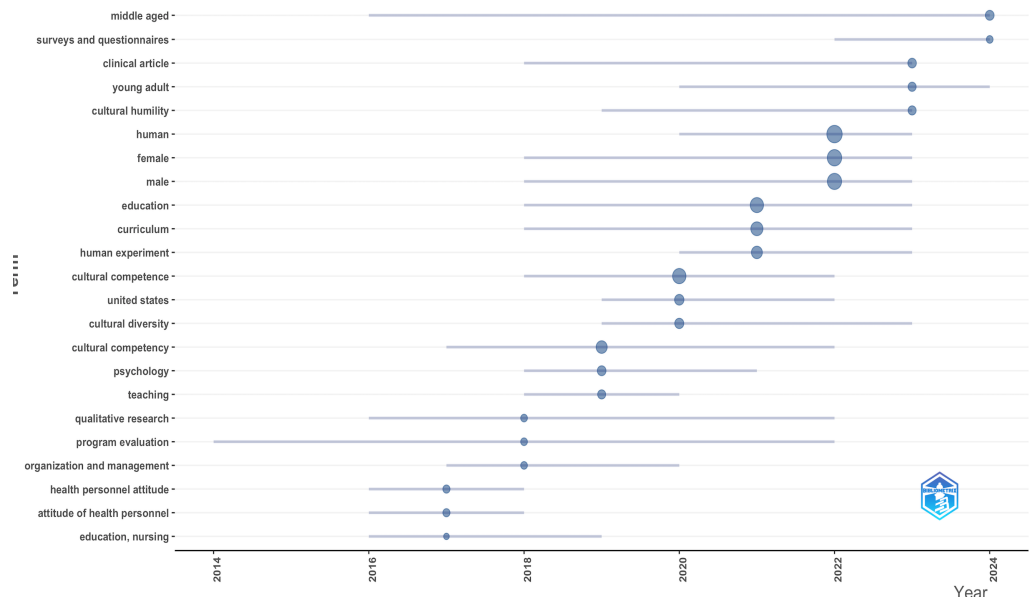
Şekil 9'daki kelime bulutu oluşturulurken tek kelime ile sınırlandırılma uygulanmıştır. Buna göre en fazla kullanılan 50 keyword plus limit olarak ayarlanmıştır. Garfield'e göre (1990) keywords plus yazarların kullandıkları anahtar kelimelere göre daha kapsamlı bilgiler içermektedir. Çeşitli veri tabanları araştırmacılar tarafından kullanılan anahtar kelimeler üzerinden çalışılan alanla ilgili daha detaylı bilgilere erişebilmek için keyword plus üretmektedir. Üretilen bu keyword plus ilişkili olduğu diğer anahtar kelimelerle ilişki sıklığını ve konuyla ilgili genel eğilimi ortaya çıkarmaktadır (Tripathi et al., 2018). Bu doğrultuda Şekil 9 gözden geçirildiğinde kültürel tevazu konusunda en sık kullanılan anahtar kelimeler "human (insan), female (kadın), male (erkek), article (makale), cultural competence (kültürel yeterlilik), education (eğitim), humans (insanlar), adult (yetişkin), curriculum (müfredat) ve cultural competency (kültürel yeterlilik)" ifadeleridir. Ayrıca hangi anahtar kelimelerin birlikte daha sık kullanıldığını belirlemek için co-occurrence words analysis yapılarak Şekil 10'da gösterilmiştir.

Şekil 10: Birlikte Kullanılan Kelimeler

Şekil 10'da hangi anahtar kelime gruplarının makalelerde birlikte daha sık kullanıldığını gösteren kümeler gösterilmektedir. "Human (insan), humans (insanlar), cultural competence (kültürel yeterlilik), cultural compentency (kültürel yeterlilik), cultural (kültürel)" gibi anahtar kelime gruplarının yeşil büyük küme içinde yer aldığı belirlenmektedir. Bu kümenin daha çok kültür ve kültürel yeterlik temelli sağlık çalışmaları olduğu söylenebilir. Diğer büyük küme olan kırmızı kümede ise "female (kadın), male (erkek), article (makale), adult (yetişkin)" gibi kelime gruplarından meydana geldiği ve bu gruptaki çalışmaların genelde cinsiyet ve yaş gibi ana kriterler çerçevesine yoğunlaşan çalışmalar olduğu sonucuna varılabilir. Mor küme ise çok büyük olmasa da bazı kelime gruplarını bünyesinde barındırmaktadır. Bu kümede "curriculum (müfredat), cultural diversity (kültürel çeşitlilik), pychology (psikoloji), young adult (genç yetişkin), nursing student (hemşirelik öğrencisi), nursing education (hemşirelik eğitimi)" gibi kelime gruplarının varlığı sağlık alanında özellikle de hemşirelik alanına ait müfredat temelli klinik çalışmalara yönelik olduğu görülmektedir. Şekilde çok büyük kelime gruplarını barındırmasa da mavi kelime grubunda yer alan education (eğitim) ve student (öğrenci) kelime grubunun diğer büyük kelime gruplarının hepsi ile ilişki içerisinde olması kültürel tevazu çalışmalarının büyük kısmının eğitim ve öğrenci anahtar kelimesi ile ilişkili olduğu sonucunu açığa çıkarmaktadır.

Aşağıda yer alan Şekil 11'de, WoS ve Scopus verilerine göre kültürel tevazu ile ilgili makalelerin oluşturduğu trend topics listesi bulunmaktadır.

Şekil 11. Trend Konular

Şekil 11'e göre son yıllarda kültürel tevazu ile ilgili en trend olan konular "human (insan), female (kadın), male (erkek), cultural compentence (kültürel yeterlilik) ve education (eğitim)" şeklinde sıralanmaktadır. Bunun yanında yukarıdaki şekilden de görüleceği üzere en eski zamanlardan itibaren "program evaluation (program değerlendirme)" kelime grubunun kullanıldığı görülmektedir. Ancak en uzun soluklu popüler olarak kullanılan kelime grubunun ise "middle aged (orta yaşlı)" olduğu bilinmektedir. Görselde yer alan "surveys and questionnaires (anketler ve anket formları)" kelime grupları ise son dönemde çalışılmaya başlayan kelime grupları arasındadır.

Tartışma

Bu araştırmada Web of Science ve Scopus veri tabanlarında yer alan kültürel tevazu konusundaki 261 makalenin bibliyometrik analizinin gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda ilgili konudaki araştırmaların özellikle 2016 yılından sonra gözle görülür bir biçimde arttığı tespit edilmiştir. Bu bulguyla benzer şekilde literatürdeki araştırmalarda da genel olarak tevazu konusundaki çalışmaların son yıllarda artış eğiliminde olduğu dile getirilmektedir (AlSheddi, 2020; Bhattacharya vd., 2017; Raharjo & Prihatsanti, 2023; Weidman vd., 2018).

İncelenen veri tabanları ve kategorilere göre "kültürel tevazu" anahtar kelimesinin ilk kez yer aldığı makale 2009'da yazılmıştır. "Support Group for Latino Caregivers of Dementia Elders: Cultural Humility and Cultural Competence" başlıklı bu makale alzheimer hastalığı olan yaşlıların Latin kökenli bakıcıları için radyoda bir destek grubunun geliştirilmesi yoluyla yapılan bir müdahaleyi rapor etmektedir (Reynoso-Vallejo, 2009). Sonraki yıllarda ise kavramsal ve eleştirel nitelikli derleme çalışmaları ön plana çıkmaya devam etmiştir. Özellikle kültürel yeterlilik ve kültürel tevazu modellerinin karşılaştırıldığı literatür incelemeleri çok sayıda atıf almıştır (Danso, 2016; Fisher-Borne vd., 2015).

Mevcut çalışmada gerçekleştirilen kelime bulutu analizine göre kültürel tevazu konusunda en çok vurgulanan anahtar kelimelerin "human (insan), female (kadın), male (erkek), article (makale), cultural competence (kültürel yeterlilik), education (eğitim), humans (insanlar), adult (yetişkin), curriculum (müfredat) ve cultural competency (kültürel yeterlilik)" olduğu tespit edilmiştir. Kültürel tevazu ile ilgili

yazılan makaleler üzerinden co-occurrence word analysis verilerine göre "cultural competence ve cultural compentency (kültürel yeterlilik)" gibi anahtar kelimelerin fazla olması bu konu hakkında yazılan makalelerde kültürel tevazu ve kültürel yeterlilik karşılaştırmalarının ön plana çıktığının göstergesi olabilir. Bu durum Raharjo ve Prihatsanti (2023) tarafından yapılan çalışmanın bulgularıyla da örtüşmektedir. İlgili çalışmada da tevazu konusunda yapılan araştırmalar içerisindeki kelime bulutu analizinde kültürel yeterlilik önemli bir paya sahip anahtar kelime olarak ortaya çıkmıştır.

Kültürel tevazu ile ilgili gerçekleştirilen makalelerin üretildiği ülkelere bakıldığında ise ABD, Kanada ve Avustralya'nın diğer ülkelere göre daha üretken oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu ülkeler aynı zamanda en fazla atıf alan ülkeler arasında baş sıralarda yer almaktadırlar. Bu üllkelerin yayın ve atıf sayısı gibi parametrelerde ön sıralarda yer almaları onların farklı kültüre mensup insanlara ev sahipliği yapmalarından ve konuyu önemli olarak görmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca ABD ve Avustralya'nın diğer ülkeler ile en fazla işbirliği içinde bulunan ülkeler olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan Kanada, İtalya, Birleşik Krallık, Gürcistan, Hollanda, Brezilya, Çin ve Hon Kong'un kültürel tevazu konusunda araştırma üretiminde ilk 10 ülke içerisinde yer almalarına rağmen uluslararası iş birliğine gitmedikleri belirlenmiştir. Bu durum bahsi geçen ülkelerdeki araştırmacıların tek yazarlı olarak veya ülke içerisindeki meslektaşlarıyla beraber hareket ettiklerini ortaya koymaktadır.

Sonuç

Mevcut araştırma, kültürel tevazu üzerine yapılan çalışmaların son yıllarda artış gösterdiğini ve özellikle ABD, Kanada ve Avustralya'daki araştırmacıların bu alanda oldukça üretken olduğunu ortaya koymaktadır. Öte yandan Türkiye'de sosyal bilimler ve eğitim bilimlerinde kültürel tevazu üzerine yapılan çalışmaların sınırlı olduğu gözlemlenmektedir. Kültürel tevazunun farklı kimlikler arasındaki olumsuz tutumları azaltma potansiyeli göz önüne alındığında bu önemli bir eksikliktir. Mevcut araştırma, kültürel tevazu ile ilgili temel eğilimleri ve kavramları ortaya koyması ve gelecekteki çalışmalar için yol göstermesi açısından değerlidir.

Öneriler

Mevcut çalışmada WoS ve Scopus veri tabanlarındaki dergi makaleleri incelendiği için bu veri tabanlarındaki kitap ya da bildiri gibi farklı yayın türlerine yönelik çalışmalar üzerinde ya da farklı veri tabanlarındaki makaleler üzerinde bibliyometrik analiz çalışmaları gerçekleştirilebilir. Bunun yanı sıra Vosviewer ve CiteSpace gibi programlar kullanılarak farklı bibliyometrik analiz araştırmaları yürütülebilir. Eğitim alanındaki araştırmacılar bireylerin kültürel tevazu düzeyinin tespit edilmesi, farklı sosyokültürel bağlamlardaki bireylerin kültürel tevazu düzeylerinin karşılaştırılması ve kültürel tevazuyu geliştirmeye yönelik eğitimsel müdahalelerin tasarlanması gibi yeni çalışmalar gerçekleştirebilir. Ayrıca kültürel yeterlilik, kültürel çeşitlilik, çokkültürlülük, farklılıklara saygı ve hoşgörü gibi kültürel tevazuyla ilişkili kavramların karşılaştırılması ve faydalarının değerlendirilmesine yönelik araştırmalar yürütülebilir. Kültürel tevazu konusunu incelemek isteyen araştırmacılar bu noktada mevcut çalışmada bahsi geçen önemli yazarları ve dergileri takip edebilirler.

Beyan ve Açıklamalar

1. **Araştırmacıların katkı oranı beyanı:** Bu araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde araştırmacılar eşit oranda katkı sağlamıştır.
2. **Çıkar çatışması:** Araştırmacıların, araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

3. Etik Raporu: Bu çalışma, insanlar ve hayvanlar üzerinde veri toplanmasına dayanmadığından etik kurul onayı gerektirmemektedir.

4. Araştırmanın Modeli: Bu çalışma araştırma makalesi modelindedir.

5. Teşekkür: Yazarlar, makalenin düzeltilmesinde emeği geçen Gazi Üniversitesi Akademik Yazma Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne teşekkürlerini sunarlar.

References

AlSheddi, M. (2020). Humility and bridging differences: A systematic literature review of humility in relation to diversity. *International Journal of Intercultural Relations, 79*, 36-45. https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2020.06.002

Anderson, A. J., Riordan, A., Smith, L., Hillard, B., & Sánchez, B. (2022). Cultural humility training for mentors: Lessons learned and implications for youth programs. *Journal of Youth Development, 17*(3), 21-38. https://doi.org/10.5195/jyd.2022.1186

Anderson, A. J., & Sánchez, B. (2022). A pilot evaluation of a social justice and race equity training for volunteer mentors. *American Journal of Community Psychology, 69*(1-2), 3-17. https://doi.org/10.1002/ajcp.12541

Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics, 11*(4), 959–975. https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007

Bahreman N.T. & Swoboda S.M. (2016). Honoring diversity: Developing culturally competent communication skills through simulation. *Journal of Nursing Education, 55*(2): 105-108. https://doi.org/10.3928/01484834-20160114-09

Barnes, C.D. & Slaton, C.R. (2020). Cultural humility: Expanding our view", Puckett, T. and Lind, N. (Ed.) *Cultural competence in higher education (Innovations in higher education teaching and learning, vol. 28),* pp. 53-63. Emerald. https://doi.org/10.1108/S2055-364120200000028007

Bekar M. (2024) Cultural humility: An important dimension of the holistic health approach. *Health Services Research Journal, 1*(1): 37-44.

Bhattacharya, O., Chatterjee, A., & Basu, J. (2017). Humility: An emerging construct in moral psychology. *Psychological Studies, 62*(1), 1-11. https://doi.org/10.1007/s12646-017-0387-9

Brown, E. L., Vesely, C. K., & Dallman, L. (2016). Unpacking biases: Developing cultural humility in early childhood and elementary teacher candidates. *Teacher Educators' Journal, 9*, 75-96.

Captari, L. E., Shannonhouse, L., Hook, J. N., Aten, J. D., Davis, E. B., Davis, D. E., Van Tongeren, D., & Ranter Hook, J. (2019). Prejudicial and welcoming attitudes toward Syrian refugees: The roles of cultural humility and moral foundations. *Journal of Psychology and Theology, 47*(2), 123-139. https://doi.org/10.1177/0091647119837013

Cervantes, C. M., & Clark, L. (2019). Cultural humility in physical education teacher education: A missing piece in developing a new generation of socially just physical education teachers. *Quest, 72*(1), 57-71. https://doi.org/10.1080/00336297.2019.1608267

Chang, E. S., Simon, M., & Dong, X. (2012). Integrating cultural humility into health care professional education and training. *Advances in Health Sciences Education: Theory and Practice, 17*(2), 269-278. https://doi.org/10.1007/s10459-010-9264-1

Cook, R. M., Jones, C. T., & Welfare, L. E. (2020). Supervisor cultural humility predicts intentional nondisclosure by post-master's counselors. *Counselor Education and Supervision, 59*(2), 160–167. https://doi.org/10.1002/ceas.12173

Diodato, V. P., & Gellatly, P. (1994). *Dictionary of bibliometrics*. Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203714133

Danso, R. (2016). Cultural competence and cultural humility: A critical reflection on key cultural diversity concepts. *Journal of Social Work, 18*(4), 410-430. https://doi.org/10.1177/1468017316654341

Dolloff, L. A. (2020). To honor and inform: Addressing cultural humility in intercultural music teacher education in canada. In: Westerlund, H., Karlsen, S., Partti, H. (eds) *Visions for intercultural music teacher education.* Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-21029-8_9

Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research, 133*, 285-296. https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070

Ellegaard, O., & Wallin, J. A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact?. *Scientometrics,* 105, 1809-1831. https://doi.org/10.1007/s11192-015-1645-z

Farrelly, D., Kaplin, D., & Hernandez, D. (2022). A transformational approach to developing cultural humility in the classroom. *Teaching of Psychology, 49*(2), 185-190. https://doi.org/10.1177/0098628321990366

Fisher-Borne, M., Cain, J. M., & Martin, S. L. (2015). From mastery to accountability: Cultural humility as an alternative to cultural competence. *Social Work Education, 34*(2), 165-181. https://doi.org/10.1080/02615479.2014.977244

Foronda C. (2020). A theory of cultural humility. *Journal of Transcultural Nursing, 31*(1), 7-12. https://doi.org/10.1177/1043659619875184

Foronda, C., Porter, A., & Phitwong, A. (2021). Psychometric testing of an instrument to measure cultural humility. *Journal of Transcultural Nursing, 32*(4), 399-404. https://doi.org/10.1177/1043659620950420

Garfield, E. (1990). Keywords plus: ISI's breakthrough retrieval method. Part 1. Expanding your searching power on current contents on diskette. *Current Comments, 1*(32), 5-9.

Güleryüz, O. (2025). Cultural humility training for social studies teacher candidates: A sample activity for undergraduate courses. In H. Kara, T. Çetin & A. Okur (Eds.), *VII. International Research Congress on Social Sciences Proceedings Book* (pp. 378-384). Ankara, Turkey.

Haynes-Mendez, K., & Engelsmeier, J. (2020). Cultivating cultural humility in education. *Childhood Education, 96*(3), 22-29. https://doi.org/10.1080/00094056.2020.1766656

Hook, J. N., Boan, D., Davis, D. E., Aten, J. D., Ruiz, J. M., & Maryon, T. (2016). Cultural humility and hospital safety culture. *Journal of Clinical Psychology in Medical Settings, 23*(4), 402-409. https://doi.org/10.1007/s10880-016-9471-x

Hook, J. N., Davis, D. E., Owen, J., Worthington, E. L., & Utsey, S. O. (2013). Cultural humility: Measuring openness to culturally diverse clients. *Journal of Counseling Psychology, 60*(3), 353-366. https://doi.org/10.1037/a0032595

Hughes, V., Delva, S., Nkimbeng, M., Spaulding, E., Turkson-Ocran, R. A., Cudjoe, J., Ford, A., Rushton, C., D'Aoust, R., & Han, H. R. (2020). Not missing the opportunity: Strategies to promote

cultural humility among future nursing faculty. *Journal of Professional Nursing, 36*(1), 28-33. https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2019.06.005

Ivory, K. D., Dwyer, P., & Luscombe, G. (2016). Reactions to diversity: Using theater to teach medical students about cultural diversity. *Journal of Medical Education and Curricular Development*, 3. https://doi.org/10.4137/JMECD.S37986

Jones, C. T., & Branco, S. F. (2020). The interconnectedness between cultural humility and broaching in clinical supervision: working from the multicultural orientation framework. *The Clinical Supervisor, 39*(2), 198-209.

Juarez, J. A., Marvel, K., Brezinski, K. L., Glazner, C., Towbin, M. M., & Lawton, S. (2006). Bridging the gap: A curriculum to teach residents cultural humility. *Family Medicine, 38*(2), 97-102.

Kaya, H. & Bekar, M. (2024). Health professionals views on cultural humility and individual/patient privacy: Descriptive research. *Turkiye Klinikleri Journal of Health Sciences, 9*(2), 274-283. https://doi.org/10.5336/healthsci.2023-99844

Kuşci, İ. & Oğuz Duran, N. (2022). A preliminary study for the adaptation of the cultural humility scale to Turkish. *Iğdır University Journal of Social Sciences*, (29) s. 97-109. https://doi.org/10.54600/igdirsosbilder.1020965

Lee, E., & Kealy, D. (2018). Developing a working model of cross-cultural supervision: A competence- and alliance-based framework. *Clinical Social Work Journal, 46*(4), 310-320. https://doi.org/10.1007/s10615-018-0683-4

Lund, D. E., & Lee, L. (2015). Fostering cultural humility among pre-service teachers: Connecting with children and youth of immigrant families through service-learning. *Canadian Journal of Education, 38*(2), 1-30. https://doi.org/10.2307/canajeducrevucan.38.2.10

McBurney, M. K., & Novak, P. L. (2002, September). What is bibliometrics and why should you care?. In Proceedings. IEEE international professional communication conference (pp. 108-114). IEEE.

Mejia, C., Wu, M., Zhang, Y., & Kajikawa, Y. (2021). Exploring topics in bibliometric research through citation networks and semantic analysis. *Frontiers in Research Metrics and Analytics, 6*, 742311. https://doi.org/10.3389/frma.2021.742311

Milani, S., & Rullo, M. (2020). Decostruire le differenze culturali: Una ricerca esplorativa sulle prospettive dei futuri educatori. *Educational Reflective Practices, 2*, 86-110. https://doi.org/10.3280/ERP2020-00200

Mosher, D. K., Hook, J. N., Captari, L. E., Davis, D. E., DeBlaere, C., & Owen, J. (2017). Cultural humility: A therapeutic framework for engaging diverse clients. *Practice Innovations, 2*(4), 221-233. https://doi.org/10.1037/pri0000055

Owen, J., Jordan, T. A. II, Turner, D., Davis, D. E., Hook, J. N., & Leach, M. M. (2014). Therapists' multicultural orientation: Client perceptions of cultural humility, spiritual/ religious commitment, and therapy outcomes. *Journal of Psychology and Theology, 42*(1), 91-98. https://doi.org/10.1177/009164711404200110

Owen, J., Tao, K. W., Drinane, J. M., Hook, J., Davis, D. E., & Kune, N. F. (2016). Client perceptions of therapists' multicultural orientation: Cultural (missed) opportunities and cultural

humility. *Professional Psychology: Research and Practice, 47*(1), 30-37. https://doi.org/10.1037/pro0000046

Raharjo, A. P., & Prihatsanti, U. (2023). Humility research trend in one decade (2013-2023) and future research directions: Bibliometric analysis. *Proceedings of International Conference on Psychological Studies, 4*(1), 248-257. https://doi.org/10.58959/icpsyche.v4i1.42

Reynoso-Vallejo, H. (2009). Support group for latino caregivers of dementia elders: Cultural humility and cultural competence. *Ageing Int.* 34, 67-78. https://doi.org/10.1007/s12126-009-9031-x

Rullo, M., Visintin, E. P., Milani, S., Romano, A., & Fabbri, L. (2022). Stay humble and enjoy diversity: The interplay between intergroup contact and cultural humility on prejudice. *International Journal of Intercultural Relations, 87,* 169-182. https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2022.02.003

Tervalon, M., & Murray-Garcia, J. (1998). Cultural humility versus cultural competence: A critical distinction in defining physician training outcomes in multicultural education. *Journal of Health Care for the Poor and Underserved*, 9, 117-125. https://doi.org/10.1353/hpu.2010.0233

Tinkler, A. S., & Tinkler, B. (2016). Enhancing cultural humility through critical service-learning in teacher preparation. *Multicultural Perspectives, 18*(4), 192-201. https://doi.org/10.1080/15210960.2016.1222282

Tripathi, M., Kumar, S., Sonker, S. K., & Babbar, P. (2018). Occurrence of author keywords and keywords plus in social sciences and humanities research: A preliminary study. *Journal of Scientometrics and Information Management, 12*(2), 215-232.

Vesely, C. K., Brown, E. L., & Mehta, S. (2017). Developing cultural humility through experiential learning: How home visits transform early childhood preservice educators' attitudes for engaging families. *Journal of Early Childhood Teacher Education, 38*(3), 242-258. https://doi.org/10.1080/10901027.2017.1345805

Weidman, A. C., Cheng, J. T., & Tracy, J. L. (2018). The psychological structure of humility. *Journal of Personality and Social Psychology, 114*(1), 153-178. https://doi.org/10.1037/pspp0000112